

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

„ENERGOINVEST“ D.D. SARAJEVO

za 2016. godinu

Broj: 09-64/17

Sarajevo, septembar 2017. godine

SADRŽAJ

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	3
II.	KRITERIJI ZA REVIZIJU	5
III.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	6
1.	UVOD.....	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE.....	8
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	9
6.1	BILANS USPJEHA.....	9
6.1.1	Prihodi.....	9
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	10
6.1.1.2	Finansijski prihodi.....	11
6.1.1.3	Ostali prihodi.....	11
6.1.2	Rashodi.....	12
6.1.3	Finansijski rezultat	17
6.2	BILANS STANJA.....	18
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani.....	18
6.2.1.1	Nematerijalna i materijalna sredstva i investicijske nekretnine	18
6.2.1.2	Dugoročni finansijski plasmani	20
6.2.1.3	Druga dugoročna potraživanja	22
6.2.1.4	Dugoročna razgraničenja.....	23
6.2.2	Tekuća sredstva.....	23
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	23
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	24
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja.....	25
6.2.3	Kapital	26
6.2.4	Obaveze	27
6.2.4.1	Dugoročna rezervisanja.....	27
6.2.4.2	Dugoročne obaveze	28
6.2.4.3	Kratkoročne obaveze	28
6.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	30
6.2.6	Vanbilansna evidencija	31
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	31
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	31
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	31
7.	JAVNE NABAVKE	32
8.	SUDSKI SPOROVI	33
9.	OSTALI NALAZI	34
9.1	IZMJENA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	34
9.2	PRODAJA NEKRETNINA DRUŠTVA U HRVATSKOJ.....	34
10.	KOMENTAR	35
IV.	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	36
	<i>Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2016. godine</i>	37
	<i>Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine</i>	39
	<i>Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2016. godine (Indirektna metoda)</i>	40
	<i>Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2016. godine</i>	42

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja „Energoinvest“ d.d. Sarajevo za 2016. godinu, koji obuhvataju Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda, Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period, Izvještaj o novčanim tokovima - Izvještaj o tokovima gotovine, Izvještaj o promjenama na kapitalu i Bilješke uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo „Energoinvest“ d.d. Sarajevo odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS). Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Bilješkama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji „Energoinvest“ d.d. Sarajevo ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za negativno mišljenje:

1. Ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 113.479.576 KM, obzirom da se vodi po revalorizacionom modelu, a posljednji put procjena fer vrijednosti navedene imovine izvršena je 01.01.2012. godine, što nije u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 16 Nekretnine, postrojenja i oprema. Za imovinu koja se iskazuje po trošku stjecanja u iznosu 2.592.732 KM Društvo nije izvršilo test na umanjenje vrijednosti kako nalaže Međunarodni računovodstveni standard 36 Umanjenje vrijednosti sredstava. Efekte eventualnih usaglašavanja i njihov uticaj na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati (tačka 6.2.1.1. Izvještaja);

2. U okviru ostalih dugoročnih potraživanja iskazana su i nenaplaćena potraživanja u iznosu od 22.423.386 KM. Društvo na datum bilansa nije procjenilo naplativost ovih potraživanja, kako je definisao Međunarodni računovodstveni standard 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje. Nisu procjenjivani efekti na finansijske izvještaje (tačka 6.2.1.3. Izvještaja);
3. Kratkoročne obaveze na dan 31.12. 2016. godine su za 59.486.147 KM veće od kratkoročne imovine Društva (bez imovine namjenjene prodaji). Protiv Društva se vode značajni sudski sporovi, a nad nekretninama Društva postoje založna prava. Navedeno ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u Bilješkama uz finansijske izvještaje u skladu sa MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (tačka 6.5. Izvještaja).

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u Osnovi za negativno mišljenje, finansijski izvještaji „Energoinvest“ d.d. Sarajevo, ne prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i kapitala na dan 31.12.2016. godine, rezultat poslovanja, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na slijedeće:

- Nadzorni odbor Društva na sjednici održanoj dana 26.02.2016. godine, nije usvojio Izvještaj o poslovanju i finansijske izvještaje Društva za 2015. godinu i dotadašnja Uprava je razriješena i imenovana nova. Nova Uprava je zauzela stav da je potrebno izvršiti određene korekcije u finansijskim izvještajima za 2015. godinu, po ranije dobivenim preporukama od revizorske kuće angažovane od strane Društva. Nakon provedenih korekcija finansijskih izvještaja, za 2014. godinu iskazan je gubitak od 6.600.909 KM (prije korekcije iskazana dobit 147.127 KM), a za 2015. godinu iskazan je gubitak od 26.494.643 KM (prije korekcije iskazana dobit 1.483.299 KM). Korekcije finansijskih izvještaja za 2014. i 2015. godinu, imale su za posljedicu smanjene kapitala Društva u ukupnom iznosu od 84.025.213 KM (tačka 9.1. Izvještaja);
- Između Društva i DIRUS PROJEKT d.o.o. Zagreb, Republika Hrvatska, dana 06.02.2015. godine zaključen je Ugovor o kupoprodaji br. 02-19-1052-11/14. Predmet kupoprodaje su nekretnine u Hrvatskoj: jedna poslovna zgrada u Zagrebu, terminal naftnih derivata u Zagrebu i 15 benzinskih pumpi na različitim lokacijama u Hrvatskoj. Ugovorena kupoprodajna cijena za navedene nekretnine je 12.937.815 KM (6.615.000 EUR). Kupac nije platio ugovorenu kupoprodajnu cijenu za nekretnine od kojih ostvaruje prihode, a u međuvremenu je u posjed dvije benzinske pumpe uveo i firmu LUKOIL. Kod Tgovačkog suda u Zagrebu je 21.12.2016. godine podnesena tužba protiv DIRUS PROJEKT d.o.o. Zagreb i LUKOIL, radi utvrđivanja ništavnosti Ugovora o kupoprodaji, predaje u posjed predmetnih nekretnina i isplate naknade iz ostvarene koristi. Ugovor o kupoprodaji je knjigovodstveno evidentiran u junu 2016. godine, kada je nova Uprava temeljem Odluka Nadzornog odbora vršila izmjenu finansijskih izvještaja za 2014. i 2015. godinu (tačka 9.2. Izvještaja).

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

U okviru revizije finansijskih izvještaja „Energoinvest“ d.d. Sarajevo, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo „Energoinvest“ d.d. Sarajevo, je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti¹. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje „Energoinvest“ d.d. Sarajevo za 2016. godinu prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom

1. Društvo ima značajne kratkoročne obaveze koje su veće od kratkoročne imovine Društva (bez imovine namjenjene prodaji), protiv Društva se vode značajni sudski sporovi, nad nekretninama Društva postoje založna prava i isto ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem. Prema naprijed navedenom, nije se dosljedno postupalo na zaštiti imovine Društva i nije postupano u skladu sa članom 32. (4) Zakona o privrednim društvim kojim je propisano da osobe koje imaju posebne dužnosti prema Društvu izvršavaju poslove savjesno, sa pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da se djeluje u najboljem interesu Društva (tačka 6.5 Izvještaja);
2. Društvo nije vršilo test na umanjenje vrijednosti imovine i zaliha, procjenu fer vrijednosti nekretnina i naplativost potraživanja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima. Zbog navedenog ne može se potvrditi da je Društvo postupalo u skladu sa članom 11. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH koji propisuje da se sistem računovodstva zasniva naračunovodstvenim principima: tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te na Međunarodnim računovodstvenim standardima (tačka 6.2.1.1. i 6.2.2.1. Izvještaja);

---

¹ Novi ISSAI 4000 usvojen u decembru 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

3. Društvo nije isplaćivalo plaće i naknade plaća nakon obavljenog rada u periodima isplate koji ne mogu biti duži od 30 dana, kako je propisano članom 79 Zakona o radu. Također, Društvo nije uplatilo pripadajuće poreze i doprinose (PIO, zdravstvo i nezaposlenost) na isplaćene plaće u 2016. godini u rokovima kako je propisano članom 11. Zakona o doprinosima i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa. Ukupno obaveze na dan 31.12.2016. godine za neisplaćene neto plaće zaposlenima (za period 09.-12- mjesec 2016. godine) iskazane su 1.840.588 KM, a neuplaćene obaveze za poreze i doprinose iznose 299.064 KM (tačka 6.2.4.3. Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima „Energoinvest“ d.d. Sarajevo za 2016. godinu, u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Sarajevo, 27.09.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriterij za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Opći kolektivni ugovor za teritoriju FBiH.

III. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

„Energoinvest“, d.d. Sarajevo (u daljem tekstu - Društvo), obavlja privrednu djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i vršenja usluga na tržištu radi sticanja dobiti. Društvo posluje u kontinuitetu od 1951. godine kada je osnovano Rjašenjem Vlade NR Bosne i Hercegovine. Kao jedinstveno preduzeće, Društvo posluje od 07.09.1994. godine, nakon objedinjavanja pojedinih preduzeća iz grupacije Energoinvest.

Rješenjem o odobravanju programa privatizacije i početnog bilansa na dan 31.12.1999. godine utvrđen je ukupan kapital od 239.320.306 KM sa strukturom: državni kapital 94,77% i privatni kapital 5,23%. Korigovanim početnim bilansom i programom privatizacije, utvrđen je upisani kapital u iznosu 220.721.025 KM i to: državni kapital 147.897.500 KM (67%) i privatni kapital 72.823.525 KM (33%).

U proteklom periodu Društvo je promijenilo različite oblike organizovanja, a usklađivanje statusa Društva sa Zakonom o privrednim društvima je izvršeno 30.03.2004. godine od kada posluje kao jedno preduzeće sa sektorskim tipom organizacije.

Društvo je uključeno u plan prodaje preduzeća po Programu rada Agencije za privatizaciju u FBiH sa planom privatizacije za 2017. godinu².

Društvo je registrovano za obavljanje različitih privrednih djelatnosti proizvodnje, prodaje roba i vršenja usluga na domaćem i inostranom tržištu. Osnovne djelatnosti su: proizvodnja, projektovanje, inženjering i konsalting, istraživanje i razvoj, trgovina, zastupstvo i posredništvo, prijenos tehnologije i znanja, te poslovne i druge usluge u oblastima: energetike, industrije, automatike i telekomunikacija, informatike i računarstva, obojenih metala i nemetala, nafte, gasa i hemije i zaštite okoline i korištenja voda. Vanjsko trgovinsku djelatnost Društvo obavlja putem vlastitih i mješovitih društava, predstavništva, gradilišta, pogona i slično u skladu sa propisima BiH, FBiH, kao i propisima zemalja u kojima obavlja registrovane djelatnosti.

Djelatnost i aktivnosti Društva regulisane su Statutom i ostalim normativnim aktima. Organizacija poslovanja uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, prema kojoj Društvo obavlja djelatnost putem pet sektora i to :

- Inženjering za elektroenergetiku (IEE),
- Inženjering za dalekovode (IDV),
- Energoinženjering (EI),
- Inženjering za informaciono komunikacione tehnologije (IKT),
- Energokomerc (EK).

Pored navedenih sektora, Društvo ima sektore za obavljanje funkcija od zajedničkog interesa i biroa za podršku rada Uprave. U okviru Uprave Društva organizovane su predstavništva u: Albaniji, Etiopiji, Alžiru, Kosovu, Hrvatskoj, Turskoj, Rusiji i Kataru, a podružnice su organizovane u: Hrvatskoj, Makedoniji, Iraku i Albaniji. Sa vlasništvom kapitala preko 50%, Društvo je kapitalno povezano sa osam društava u inostranstvu i dva u zemlji, a sa vlasništvom kapitala ispod 50% sa sedam društava u inostranstvu i tri u zemlji. Sa ovim društvima je povezano po osnovu uloženog kapitala, na osnovu čega, putem svojih predstavnika, učestvuje u poslovnim i finansijskim politikama u organima upravljanja tih firmi zavisno od procenta učešća u istim.

Organi upravljanja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava koju čini direktor Društva.

Direktor Društva je Bisera Hadžialjević, imenovana odlukom Nadzornog odbora od 29.02.2016. godine na mandatni period od četiri godine. Do ovog imenovanja, direktor Društva bio je Enes Čengić.

Nadzorni odbor imenovala je Skupština Društva na mandatni period od četiri godine počev od 24.02.2016. godine u sastavu: Asim Ibrahimagić – predsjednik i članovi: Elnur Salihović, Rasim Muminović, Denis Naprta i Damir Dizdar.

Odbor za reviziju imenovala je Skupština Društva 24.02.2016. godine na period od četiri godine u sastavu: Senad Herenda – predsjednik i članovi Ibrahim Mehinović i Amra Alajbegović.

---

² Program rada Agencije za privatizaciju u FBiH sa planom privatizacije za 2017. godinu, 2.2. Plan prodaje preduzeća

U Društvu je na dan 31.12.2016. godine bilo zaposleno 426 radnika.
Sjedište Društva je u Sarajevu, ulica Hamdije Ćemerlića br.2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2016. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja plana. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u januaru i junu 2017. godine, sa prekidima.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured je izvršio reviziju finansijskih izvještaja Društva za 2005. godinu i dao mišljenje s rezervom. Zbog značajnog protoka vremena od provođenja revizije, nije vršena ocjena postupanja po datim preporukama u revizorskom izvještaju za 2005. godinu. Društvo nije u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH, obavijestilo o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u navedenom revizorskom izvještaju.

Reviziju finansijskih izvještaja društva za 2016. godinu radio je nezavisni revizor KPMG B-H d.o.o. Sarajevo koji je dao negativno mišljenje.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Organizacija Društva utvrđena je Statutom, a detaljnije razrađena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Društvo je usvojilo značajan broj internih akata i pisanih pravila kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, u skladu sa propisanim i dodijeljenim ovlaštenjima.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz februara 2012. godine uređena je unutrašnja organizacija, način rada i rukovođenja, a Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz septembra 2012. godine detaljno su razrađena radna mjesta sa opisom i uslovima za obavljanje poslova i radnih zadataka. U skladu sa Statutom Društva donesenim 24.02.2016. godine tokom 2016. godine vršeno je usklađivanje internih akata sa istim, te je 02.12.2016. godine donesen novi Pravilnik

o unutrašnjoj organizaciji Energoinvest d.d. Istim je predviđeno da će se sistematizacija ranih mjesta urediti posebnim aktom Uprave.

Ključni problemi koji su otežavali poslovanje posljednih godina je posljedica nestabilne političke situacije u zemljama u kojima Društvo tradicionalno posluje i gdje ima značajna nenaplaćena potraživanja. Od 2011. godine obustavljena je realizacija značajnih ugovora o izgradnji dalekovoda, od kada se u Libiji posluje sa minimumom aktivnosti. Na tržištu Iraka Društvo ima značajna nenaplaćena potraživanja za svoje već realizovane poslove. Posljedica navedenog je ugrožena tekuća likvidnost i nepovoljna finansijska pozicija.³

U Društvu je pored istaknutih problema značajan i odliv uposlenika. Prema podacima nadležne službe⁴, na dan 31.12.2013. godine bilo je uposleno 669 uposlenika, a na dan 31.12.2016. godine 426. Tokom 2015. godine Društvo je napustio 201 uposlenik, u čemu 45 uposlenika sa VSS/VS stručnom spremom, a broj novouposlenih je 20, dok je tokom 2016. godine napustilo 50 uposlenika od čega 30 uposlenika sa VSS/VS, a broj novouposlenih je 16.

Uočeni propusti, vezano za sistem internih kontrola ukazuju da je sistem internih kontrola u pojedinim slučajevima nezadovoljavajući u dijelu: isknižavanja potraživanja za izvedene radove i pružene usluge koje nisu naplaćene u roku, praćenja potraživanja od uposlenih i stvaranje i priznavanje rashoda koji nisu opravdani, prodaje imovine od koje Društvo nije ostvarilo očekivane koristi, zaključivanje ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova iz djelatnosti, vršenja procjena nadoknadive vrijednosti ulaganja, stalnih sredstava i zaliha materijala i popisa imovine i obveza.

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izveštaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Interna revizija

Društvo nema organizovanu Internu reviziju. Srećemo pažnju da su Izmjenama Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁵, sva pravna lica u kojima Federacija, kantoni ili općine imaju većinski udjel su dužna uspostaviti internu reviziju.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Na prijedlog Uprave, Nadzorni odbor je dana 03.06.2016. godine usvojio godišnji Plan poslovanja za 2016. godinu. Naime, prva verzija Plana izrađena je u završnoj fazi mandata prethodne Uprave, koji nije bio usvojen od strane Nadzornog odbora, već je ostavljena mogućnost da se u skladu sa zahtjevima nove Uprave preispitaju planski dokumenti i izvrši dopuna istih do konačnog usvajanja.

Godišnji plan poslovanja zasnovan je na visokom udjelu već ugovorenih projekata (88%), ostvarenju rezultata poslovanja za 2015. godinu i Plana investicija za 2016. godinu.

Plan poslovanja za 2016. godinu sastoji se od: finansijskog plana, plana poslovnih aktivnosti, investicijskog plana, razvoj i ljudski resursi, plan troškova predstavništava, korporativne funkcije, plan kapitalno zavisnih društava i ostalih pokazatelja.

---

³ Izveštaj o poslovanju Energoinvest d.d. za 2016. godinu

⁴ Izveštaj prema Rješenju Federalnog Ministarstava energije, rudarstva i industrije od 09.12.2015. godine, a za potrebe Radne grupe za procjenu poslovnog, finansijskog, tehničko tehnološkog i pravnog stanja Energoninvest d.d.

⁵ „Službene novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

Planom predviđene kategorije ostvarene u slijedećim iznosima:

KM						
R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2015. god.	Plan za 2016. god.	Ostvareno u 2016. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	246.838.631	166.118.568	143.880.912	58	87
II	Rashodi	273.333.273	165.078.110	143.717.740	53	87
III	Dobit prije poreza (I-II)		1.040.458	163.172	-	16
IV	Gubitak (II-I)	(26.494.643)			-	-

Društvo je iskazalo ukupne prihode 143.880.912 KM, što je u odnosu na planirane manje za 22.237.656 KM ili 13%. Ostvareni prihodi u odnosu na prethodnu godinu manji su za 102.957.719 KM ili 42%, što je u najvećem dijelu rezultat smanjena prihoda od prodaje robe i učinaka na stranom tržištu, radi nestabilne političke situacije u zemljama u kojima Energoinvest tradicionalno posluje (Irak, Libija).

Ostvareni rashodi iskazani su 143.717.740 KM, te su u odnosu na planirane manji za 21.360.370 KM ili 13%, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 129.615.533 ili 47%, najvećim dijelom radi smanjenog obima posla u inostranstvu u odnosu na prethodnu godinu i smanjenja broja zaposlenika, te racionalizacije potrošnje u 2016. godini.

U 2016. godini ostvareni finansijski rezultat (dobit prije poreza) iskazan je 163.172 KM.

Praćenje izvršenja Plana poslovanja vrši Uprava zajedno sa Sektorom za finansije na osnovu knjigovodstvenih i drugih evidencija. Izvan Sektora organiziran je Biro za kontrolu troškova, koji obavlja poslove nadzora nad troškovima po projektima, ugovorima, utvrđuje odstupanja od planiranog u pojedinim fazama realizacije projekta. Biro posebno na bazi identifikacije odstupanja od planiranih troškova, analizira i definira uzroke odstupanja, te predlaže Upravi mjere za poduzimanje preventivnih ili po potrebi korektivnih aktivnosti. Uprava Društva periodično i po potrebi kroz sjednice izvještava Nadzorni odbor.

Uprava Društva je izradila Izvještaj o poslovanju Društva za 2016. godinu, u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku, te dostavila nadležnim institucijama resornom Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije, Skupštini i Nadzornom odboru. Godišnji finansijski izvještaji su u propisanom roku dostavljeni nadležnoj Agenciji.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

KM		
	01.01. - 31.12.2016.	01.01. - 31.12.2015.
PRIHODI	143.880.912	246.838.631
Poslovni prihodi	128.626.015	226.092.899
Prihodi od prodaje robe	101.751.349	164.464.227
Prihodi od prodaje učinaka	23.818.125	58.641.046
Ostali poslovni prihodi	3.056.541	2.987.626
Ostali prihodi	15.247.081	20.745.732
Finansijski prihodi	4.970.258	8.648.105
Ostali prihodi i dobici	10.276.823	12.097.627
Prihodi od promjene rač. politika	7.816	-

Društvo ostvaruje prihode od prodatih roba i izvršenih usluga po ugovorima o izgradnji u zemlji i inostranstvu, prodate robe u zemlji - prirodnog gasa (plin), pruženih usluga i prihode od iznajmljivanja nekretnina Društva. Prihodi se iskazuju po fer vrijednosti potraživanja, što predstavlja potraživanje umanjeno za rabate i odgovarajuće poreze.

Prihodi po ugovorima o izgradnji priznaju se prema MRS 11 – Ugovori o izgradnji i prihodi po jednom ugovoru se ne mogu pratiti i priznavati odvojeno od rashoda tog istog ugovora o izgradnji. Prihodi po ugovorima o izgradnji, kada je moguće pouzdano procijeniti ishod ugovora, priznaju se prema stepenu dovršenosti ugovorenih poslova na datum bilansa, a na osnovu udjela troškova ugovora koji su nastali za poslove obavljene na taj datum u odnosu na ukupne procjenjene troškove ugovora. Ako nije moguće pouzdano procijeniti ishod ugovora o izgradnji, prihodi po osnovu ugovora priznaju se u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će se nastali troškovi ugovora moći povratiti. Troškovi ugovora priznaju se kao rashodi perioda u kojem su nastali. Ako je vjerovatno da će ukupni troškovi ugovora premašiti ukupne prihode ugovora, očekivani gubici se odmah priznaju kao trošak.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su 128.626.015 KM, što je 89% ukupnih prihoda i predstavljaju vrijednost poslova koje je Društvo ostvarilo po osnovu operativne aktivnosti i to: 60.706.340 KM na inostranom tržištu, a 67.919.675 KM na domaćem tržištu.

Prihodi od prodaje robe 101.751.349 KM i od prodaje učinaka 23.818.125 KM, ostvareni su prodajom roba i pružanjem različitih vrsta usluga. U okviru istih najznačajniji je prihod od 60.160.097 KM, koji je ostvaren uvozom i prodajom prirodnog gasa firmi BH GAS Sarajevo. Društvo je posrednik za isporuku prirodnog gasa u Bosnu i Hercegovinu i sa firmom Gazexport, Ruska Federacija zaključilo je 23.01.1997. godine, Ugovor o isporuci prirodnog gasa za Bosnu i Hercegovinu. Svake godine vrši se produženje roka važnosti Ugovora, a posljednjom 79. dopunom od 21.12.2016. godine, rok važnosti Ugovora je produžen do 01. januara 2018. godine. Uvoz i distribucija prirodnog gasa realizuje se zajednički sa firmom BH GAS, na osnovu Sporazuma o regulisanju međusobnih odnosa u vezi nabavke prirodnog gasa koji je zaključen 05.01.1998. godine. Prema Sporazumu, poslovi koje zajednički obavljaju potpisnice sporazuma su vođenje pregovora, potpisivanje ili supotpisivanje ugovora za isporuke i transport gasa i njihovih eventualnih izmjena i dopuna. Prema članu 2. Sporazuma, za uvozne i carinske poslove nabavke gasa (kupovine i transporta gasa), BH GAS plaća Društvu proviziju u visini 1 % od plaćene vrijednosti (gas + transport + carinska davanja)⁶.

Za realizaciju uvoza prirodnog gasa zaključeni su i:

- dugoročni Ugovor o transportu prirodnog gasa kroz Mađarsku od 23.04. 1998. godine, po posljednjem produženju rok važnosti do 31.12.2023. godine sa MOL Hungarian Oil and Gas Co., sadašnji pravni sljednik FGSZ Ltd;

- dugoročni Ugovor o transportu prirodnog gasa kroz Srbiju od 19.03.1997. godine po posljednjem produženju rok važnosti do 17.03.2019. godine sa NIS-naftna industrija Srbije (NIS-gas), sadašnji pravni sljednik JP Srbijagas; kao i Ugovor sa DTS-ŠPED Sarajevo za obavljanje špediterskih poslova.

Najznačajniji prihodi ostvareni na inostranom tržištu su po ugovorima o izgradnji dalekovoda u Crnoj Gori 16.691.647 KM, Albaniji 13.259.423 KM i Etiopiji 9.552.998 KM i po ugovorima o izgradnji trafostanica u Alžiru 12.898.126 KM. Pored ovih ostvareni su prihodi na Kosovu 4.659.280 KM i Libiji 2.417.118 KM.

Društvo priznaje prihode od ugovora o izgradnji prema MRS 11 – Ugovori o izgradnji primjenjujući metod stepena dovršenosti ugovorenih poslova na datum bilansa. Uslov za promjenu istog je pouzdana procjena krajnjeg ishoda ugovora. Prema prezentiranoj dokumentaciji nismo mogli steći razumno uvjerenje da uspostavljeni način praćenja i utvrđivanja stepena realizacije ugovora, uključuje potpune osnove za sačinjavanje procjene, a pogotovo stoga, jer su isticani problemi sa kašnjenjem dokumentacije sa gradilišta, kompletiranje i potvrđivanje iste, što je i u ranijim periodima dovelo i do ponovljene procjena troškova dovršenja po ugovoru. Nismo utvrđivali efekte eventualnih odstupanja na finansijske izvještaje za 2016. godinu.

---

⁶ „Službeni glasnik BiH“ br.42 od 17.11.1995. g.

Preporuka:

- **Osigurati da procjene prihoda po osnovu ugovora o izgradnji prema MRS 11 – Ugovori o izgradnji, uključuju potpune osnove za sačinjavanje i utvrđivanja stepena realizacije ugovora.**

Ostali poslovni prihodi iskazani su 3.056.541 KM i najvećim dijelom od 2.861.506 KM, odnose se na prihode od iznajmljenih poslovnih prostora. Obzirom da Društvo posjeduje značajne nekretnine, dio istih se iznajmljuje zakupcima i na osnovu toga se ostvaruju neophodna tekuća sredstva. Prema dobivenim informacijama, poslovni prostori izdaju se uglavnom na osnovu upita zainteresovanih, vođenih pregovora i utvrđivanja uslova iznajmljivanja. Prema prezentiranoj evidenciji 67 važećih ugovora o iznajmljivanju poslovnih nekretnina na više lokacija u Sarajevu, uočene su **različite ugovorene cijene zakupa po m² prostora (npr. prostori u ulici Ćemaluša u rasponu cijena od 12,5 do 33,86 KM/m²).** Period na koji se zaključuju ugovori je od jedne pa do deset ili više godina, a u pet slučajeva ugovori su zaključeni na neodređeno vrijeme.

Zbog navedenog, potrebno je napraviti analizu pojedinih potpisanih ugovora, koji imaju značajna odstupanja u ugovorenoj cijeni zakupa, te shodno utvrđenom poduzeti odgovarajuće mjere.

Preporuka:

- **Sačiniti analizu cijena zakupa po ugovorima koji se nalaze na istoj lokaciji i imanju slične ili uporedive uslove za iznajmljivanje, te shodno utvrđenom poduzeti odgovarajuće mjere.**

Ostali poslovni prihodi su od: refundacija od Službe za zapošljavanje 101.496 KM, refundacija po osnovu bolovanja 64.849 KM i prihoda po drugim osnovama 28.689 KM.

6.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su 4.970.258 KM i odnose se na pozitivne kursne razlike 4.011.331 KM (po osnovu potraživanja od kupaca i drugih potraživanja, obaveza prema dobavljačima, kursne razlike na deviznim računima i sl.) i prihode od kamata i zateznih kamata po potraživanjima 958.927 KM.

6.1.1.3 Ostali prihodi

Ostali prihodi iskazani su 10.276.823 KM i odnose se na prihode od otpisa obaveza i ukidanja rezervisanja po započetim sudskim sporovima od 8.691.237 KM, dobiti od prodaje imovine 1.169.707 KM, naplaćena otpisana potraživanja 382.783 KM i ostali prihodi 33.095 KM.

U okviru prihoda od ukidanja rezervisanja po započetim sudskim sporovima u iznosu od 5.717.139 KM, najveći dio od 4.392.447 KM, odnosi se na Jugobanku a.d. Beograd u stečaju. Prema Informaciji o umanjenju rezervacija po sudskim sporovima, rezervisanja potencijalnih obaveza po sudskim sporovima su se vršila po procjenama za najveći mogući iznos, koji se može platiti u slučaju da se spor izgubi. Kako se u sporu sa Jugobankom a.d. Beograd u stečaju očekuje mogućnost vansudske nagodbe, izvršeno je ukidanje rezervisanja u navedenom iznosu.

Prihodi od prodaje imovine iskazani su 1.169.707 KM, od čega su najveći prihodi od prodaje benzinskih pumpi u Poreču 986.251 KM i poslovnog objekta u Osjeku 137.190 KM.

Između Društva i ALDO COMMERCE d.o.o. Poreč, Republika Hrvatska, dana 28.02.2013. godine, zaključen je Ugovor o kupoprodaji nekretnina, a nakon prethodnog odobrenja Nadzornog odbora i Agencije za privatizaciju u FBiH. Predmet kupoprodaje su benzinske pumpe u Poreču (istok i zapad), nad kojima je bilo upisano više raznih zabilježbi u ime i u korist trećih osoba i neriješenim imovinsko-pravnim statusom, po cijeni 620.000 EUR. Kupac je u ugovorenom roku uplatio 10% ugovorene cijene, a preostali dio nije, jer nisu ispunjene sve ugovorene odredbe. Društvo je 31.10.2016. godine od Općinskog suda u Puli dobilo Rješenje o brisanju zabilježbi zabrane raspolaganja i opterećenja na nekretninama, koje su bile predmet kupoprodaje, osim jedne zabilježbe. Kako je imovina pod kontrolom kupca, iz knjigovodstvenih evidencija je isknižena u 2016 godini, čime je iskazan prihod od prodaje 986.251 KM, a nenaplaćena potraživanja po ovoj prodaji iznose 1.091.765 KM. Dakle, Društvo nije u svojim knjigovodstvenim evidencijama pravovremeno evidentiralo prodaju nekretnina nad kojom Društvo nema kontrolu od 2013. godine, te stoga finansijski izvještaji od navedenog perioda do 2016. godine, nisu davali fer podatke o imovini, potraživanjima i kapitalu za navedene iznose. Nije postupljeno u skladu sa MRS 16 – nekretnine. postrojenja

i oprema kao i članom 34. Pravilnika o računovodstvenim politikama, prema kojima se oprema isknižava u trenutku otuđenja i kada se od njene upotrebe ne očekuju buduće ekonomske koristi.

Prodaja poslovnog objekta u Osijeku, Republika Hrvatska, realizovana je prema kupoprodajnom ugovoru od 09.08.2016. godine, za kupoprodajnu cijenu od 121.000 EUR. Prodajom je ostvaren prihod od 137.190 KM, a potraživanja su konačno izmirena na ugovoreni način početkom 2017. godine.

Preporuka:

- **Poslovne transakcije za koje postoji vjerodostojna dokumentacija, knjigovodstveno evidentirati u periodu na koji se odnosi.**

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi 143.717.740 KM, sa sljedećom strukturom:

	01.01.-31.12.2016.	01.01.-31.12.2015.
RASHODI	143.717.740	273.333.273
Poslovni rashodi:	132.284.512	243.247.619
Nabavna vrijednost prodate robe	85.932.463	157.845.729
Materijalni troškovi	1.499.251	2.581.784
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	15.393.777	20.973.346
Troškovi proizvodnih usluga	21.094.844	48.656.190
Amortizacija	1.919.667	2.111.702
Troškovi rezerviranja	121.129	711.381
Nematerijalni troškovi	6.323.381	10.367.487
Finansijski rashodi	5.884.154	9.662.068
Ostali rashodi i gubici	4.456.065	19.908.234
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	720.540	470.198
Rashodi iz osnove promjena rač.politika i ispr.greš.iz ranijih raz.	372.469	45.155

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su 132.284.512 KM, a čine ih: nabavna vrijednost prodate robe 85.932.463 KM, materijalni troškovi 1.499.251 KM, troškovi plata i ostalih ličnih primanja zaposlenih 15.393.777 KM, troškovi proizvodnih usluga 21.094.844 KM, amortizacija 1.919.667 KM, troškovi rezerviranja 121.129 KM i nematerijalni troškovi 6.323.381 KM.

6.1.2.2 Nabavna vrijednost prodate robe

Nabavna vrijednost prodane robe iskazana je 85.932.463 KM. U odnosu na prethodnu godinu manja je za 71.913.266 KM ili 46%, a odnosi se najvećim dijelom na nabavnu vrijednost uvoza prirodnog gasa 60.616.097 KM i robe u tranzitu vezano za ugovorene poslove.

6.1.2.3 Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su 1.499.251 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.082.533 KM ili 42%, a čine ih: energija i gorivo 1.144.914 KM (električna energija, troškovi grijanja i utrošeno gorivo), utrošene sirovine i materijal 258.134 KM (utrošeni materijal u proizvodnji, kancelarijski materijal, troškovi sirovina i materijala), otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma 62.040 KM i utrošeni rezervni dijelovi 34.162 KM.

6.1.2.4 Troškovi plata i ostalih ličnih primanja

U okviru poslovnih rashoda značajni su izdaci za plate i naknade plata, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	15.393.777
Troškovi plata i naknada plata zaposlenih	9.825.515
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	743.558
Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih	4.099.078
Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	87.097
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	638.529

Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih iskazani su 15.393.777 KM. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 5.579.569 KM ili 27%. U okviru istih najveći su troškovi plata i naknada plata zaposlenih 9.825.515 KM, a čine ih: neto plaće, sve vrste doprinosa, porez na dohodak, naknade plaća za vrijeme godišnjeg odmora i ostale naknade koje se plaćaju u skladu sa usvojenim aktima.

Obračun i isplata plata i naknada vrši se na osnovu pojedinačnih ugovora o radu, u skladu sa važećim zakonskim propisima: Pravilnikom o radu, Općim kolektivnim ugovorom, Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama iz radnog odnosa zaključenog između Energoinvesta i Sindikata zaposlenika Energoinvesta. Pravilnikom o radu na jedinstven način su regulisane plate zaposlenika, osnovna i najniža neto plaća, koeficijenti po grupama složenosti poslova, dodaci na platu, naknade plata, dodatna primanja i naknade koje terete troškove poslovanja.

Obračun i isplata redovnih plaća su centralizovane. Obračun se vrši u Sektoru za finansije.

Osnovna plaća proizvod je broja sati efektivnog rada u toku mjeseca, najniže neto satnice i pripadajućeg koeficijenta složenosti poslova. Visina bruto satnice u Društvu određena je članom 42. Pravilnika o radu i članom 16. Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama i radnog odnosa tako da se za isto ne donosi posebna odluka. Za 2016. godinu iznosila je 2,12 KM (neto prije oporezivanja), prema Pravilniku koji je važio do 05.01.2017. godine, nakon čega je povećana na 2,31 KM (neto prije oporezivanja), odnosno 3,60 KM bruto. Međutim, Sporazumom između poslodavca i Sindikata koji je zaključen 22.12.2016. godine, na period od šest mjeseci, smanjena je na 2,12 KM neto. Naime, poslodavac i Sindikat su saglasni da samo u izuzetnim slučajevima iz opravdanih razloga ekonomske prirode mogu utvrditi najnižu cijenu sata u iznosu manjem od iznosa utvrđenog Granskim kolektivnim ugovorom, al ne manjem od 1,25 KM neto, odnosno 2,12 KM bruto, o čemu se zaključuje poseban sporazum.

Najviša neto plata isplaćena u 2016. godini je plata Direktorice u iznosu 2.760 KM, a najniža 496 KM, dok je prosječno isplaćena neto plata na nivou Društva iznosila 1.114 KM.

Plata Direktora Društva obračunava se i isplaćuje u skladu sa Zakonom o platama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim poduzećima u većinskom vlasništvu FBiH, aktima Društva i ugovora o angažmanu, na koje je suglasnost dao Nadzorni odbor Društva.

Na Ugovor zaključen sa novom direktoricom, potpisan 10.05.2016. godine, nakon isteka mandata prethodnom direktoru i provedenog javnog natječaja, resorno Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije još uvijek nije dalo saglasnost.

Troškovi službenih putovanja zaposlenih iskazani su 743.558 KM. Najveći dio se odnosi na troškove dnevnica za službena putovanja u inostranstvu 212.279 KM i troškove prevoza na službenom putu u inostranstvu 304.481 KM (avio karte prema zemljama gdje Društvo vrši radove). Visina dnevnica za službena putovanja u zemlji i inozemstvu isplaćuje se na način propisan za federalne organe uprave. Putni nalozi pravdaju se u predviđenom roku. Naime, Društvo snosi troškove upućivanja zaposlenika na rad u inostranstvo i troškove povratka zaposlenika sa rada iz inostranstva (putne troškove i dnevnice do dolaska u mjesto rada, odnosno povratka sa rada; naknade za prevoz ličnih stvari u visini utvrđenoj za avionske troškove prevoza prtljaga).

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih iskazani su 4.099.078 KM, a čine ih:

	KM
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	4.099.078
Topli obrok	1.179.344
Troškovi prevoza na posao	265.241
Troškovi za ostala primanja zaposlenih	503.894
Naknada za stipendije	6.100
Novčana pomoć u slučaju smrti uposlenika ili člana porodice	43.444
Ostali troškovi zaposlenih loko	938.898
Ostale naknade za devizne plate u inostranstvu	1.162.157

U okviru ovih troškova najznačajniji su: naknada za topli obrok 1.179.344 KM, ostale naknade za devizne plate u inostranstvu 1.162.157 KM, ostali troškovi zaposlenih „loko“ 938.898 KM, troškovi za ostala primanja zaposlenih 503.894 KM.

Naknade za topli obrok isplaćene su na osnovu člana 56. Pravilnika o radu i člana 53. Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama iz radnog odnosa u Energoinvestu, za što se ne donosi posebna odluka. U 2016. godini visina toplog obroka je iznosila 2% prosječne plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku (od primjene novog Zakona o radu od 03.10.2016. godine plaća se porez na razliku iznad visine od 1%). Novim Pravilnikom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama i radnog odnosa u Energoinvestu iz decembra 2016. godine visina toplog obroka smanjena je na 1,5%.

Troškovi prevoza na posao iskazani su 265.241 KM. Pravo radnika na naknadu troškova prevoza određeno je Pravilnikom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama iz radnog odnosa u energoinvestu u visini mjesečne karte za javni prevoz i to najviše u visini cijene mjesečne karte J.K.P. GRAS koja uključuje Kanton Sarajevo.

Među troškovima ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih najveći dio se odnosi na **naknade za devizne plate** radnicima upućenim na privremeni rad u inostranstvo (Albanija, Kosovo, Crna Gora, Alžir, Etiopija i Libija) 1.162.157 KM i ostalih troškova navedenih zaposlenika „loko“ 938.898 KM. Na osnovu Statuta Društva i Pravilnika o upućivanju zaposlenika Energoinvesta na privremeni rad u inostranstvo (usvojen 2009. godine, posljednje izmjene 2011. godine) definisano je upućivanje zaposlenika Energoinvesta na privremeni rad u predstavništva, radne jedinice, gradilišta, sopstvena i mješovita preduzeća u inostranstvu, isplate plaća i naknada za vrijeme rada u inostranstvu, kao i druga pitanja od značaja za upućivanje, rad i boravak zaposlenika u inostranstvu. Direktor Društva, na prijedlog direktora odgovarajućeg sektora, upućuje zaposlenika na privremeni rad u inostranstvo u predstavništva i povezana društva u inostranstvu. Za vrijeme privremenog rada u inostranstvu, zaposlenik ostvaruje prava i obaveze iz radnog odnosa u skladu sa općim aktima Društva i ugovorom o upućivanju na privremeni rad u inostranstvo. Navedenim Ugovorom regulišu se međusobna prava i obaveze, kao i obaveza vraćanja zaposlenika po završetku rada u inostranstvu na rad u organizacionu cjelinu Društva u kojoj je zaposlenik radio prije upućivanja na privremeni rad.

Zaposlenicima se u pravilu obračunava plata u devizama-devizna plata, a određuje se množenjem odgovarajuće osnovice utvrđene za zemlju rada u kojoj se nalazi predstavništvo i radna jedinica sa koeficijentom koji je određen za svakog zaposlenika ugovorom, a isplaćuje: 30% plaće u konvertibilnim markama u vrijeme isplate plaće zaposlenicima u zemlji, 55% u devizama-EUR, odnosno 70% ukoliko se ne isplaćuje dio u loko valuti i 15% plaće u loko valuti ukoliko to zahtijevaju domicilni propisi. Za vrijeme privremenog rada u inostranstvu zaposleniku se obračunavaju i uplaćuju doprinosi na ime penzijskog i zdravstvenog osiguranja. Osnovica za obračun doprinosa i naknada u BAM valuti čini 30% plaće zaposlenika za vrijeme privremenog rada u inostranstvu, ali ne niže od osnovice utvrđene posebnim propisima. Prema osnovici vrši se: obračun doprinosa za zdravstveno i penziono osiguranje i obračun posebnog doprinosa za

„Loko“ –odnosi se na troškove nastale u inostranstvu, a koji podliježu zakonima zemlje gdje su nastali.⁷

zdravstveno osiguranje zaposlenika u skladu sa Odlukom o utvrđivanju posebnog doprinosa zdravstvenog osiguranja zaposlenika na radu u inostranstvu.

Troškovi naknada članovima odbora iskazani su 87.097 KM, a odnose se na isplate naknada članovima Nadzornog odbora 69.560 KM i članovima Odbora za reviziju 17.537 KM, te pripadajući porezi i doprinosi. Tokom 2016. godine Nadzorni odbor Društva imao je dva saziva. Prvi saziv, čiji je mandat istekao 20.01.2016. godine i novi imenovan Odlukom Skupštine Društva 24.02.2016. na period od četiri godine. Obračun mjesečnih naknada predsjedniku i članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju vrši se na osnovu Odluke Skupštine i Saglasnosti resornog ministarstva, a u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH i Uredbe o vršenju ovlasti organa FBiH u privrednim društvima sa sudjelovanjem državnog kapitala. Predsjedniku i članovima Nadzornog odbora čiji je mandat istekao 20.01.2016. godine isplaćivana je naknada u visini od 1,5 prosječne neto plaće isplaćene u FBiH (1.190 KM i 869 KM), članovima novog Nadzornog odbora smanjena je mjesečna naknada i iznosi 1,2 prosječne neto plaće isplaćene u FBiH (predsjedniku 1.004 KM mjesečno, a članovima 803 KM).

Odboru za reviziju čiji je mandat istekao 06.02.2016. godine mjesečne naknade iznosile su 80% od iznosa naknade Nadzornom odboru (predsjedniku 544 KM, a članovima 435 KM), dok su novom Odboru za reviziju naknade iznose predsjedniku 502 KM, a članovima 402 KM.

U 2016. godini održano je 13 sjednica Nadzornog odbora i šest sjednica Odbora za reviziju.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su 638.529 KM i čine iskazane troškove po osnovu ugovora o djelu i pripadajućih zakonskih obaveza za 96 zaključenih ugovora, koji se najvećim dijelom odnose na ugovore za poslove vezane za gradilišta u inostranstvu: Libiji, Etiopiji, Alžiru, Iraku, Albaniji. Također, između ostalih nalazi se 33 zaključena ugovora za poslove koji su sistematizirani i koji čine redovnu djelatnost Društva (konsultantski poslovi, poslovi nadzora nad projektima, poslovi održavanja, poslovi posredovanja, prevođenja, montaže, kao i praćenje i kontrola finansijske dokumentacije obračuna plaća, izrade naloga za plate, putnih naloga u zemlji i inostranstvu, ...).

Ugovori su zaključivani najčešće na period od jedne godine, iako se radi o poslovima čije obavljanje zahtjeva stalnost i koji su sistematizovani i čine redovnu djelatnost.

Preporuka:

- **Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za poslove koji čine redovnu djelatnost Društva.**

6.1.2.5 Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 21.094.844 KM, i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 27.561.346 KM ili 57%, a odnose se na: troškove usluga izrade i dorade učinaka 17.686.985 KM, troškovi transportnih usluga 1.600.562 KM, troškovi zakupa 919.277 KM, troškovi usluga održavanja 654.882 KM, troškovi ostalih usluga 222.492 KM, troškovi reklame i sponzorstva 6.500 KM i troškovi sajmovi 4.146 KM.

Troškovi usluga izrade i dorade učinaka u zemlji i inostranstvu iskazani 17.686.985 KM, a čine direktne troškove zaključenih ugovora (zajedno sa nabavnom vrijednosti prodane robe, troškova transporta i utrošenog materijala u proizvodnji), a najvećim dijelom se odnose na ugovorene usluge i radove u inostranstvu 14.183.976 KM (usluge kooperanata) izgradnje dalekovoda 110, 220 i 400 kV. To su ugovori vezani za najznačajnije poslove u realizaciji u 2016. godini: Ugovor EL Milia Alžir (projektovanje, isporuka opreme, građevinski radovi, ispitivanje stanica i puštanje u rad); Ugovor Line Albanija-Kosovo (projektovanje, nabavka opreme, isporuka, izvođenje radova, ispitivanje i puštanje pod napon dalekovoda na liniji Tirana-Morina naponske jačine 400 kV), Ugovor south Albanija (izgradnja 250 kV dalekovoda i proširenje 4 TS naponskog nivoa 110 kV), Ugovor M&G Etiopija (projektovanje, proizvodnja, nabavka, montaža, izgradnja 220 i 400 kV dalekovoda i puštanje pod napon dalekovodnih linija), Ugovor izgradnja 400 kV dalekovoda Crna Gora (projektovanje, proizvodnja, testiranje, isporuka i izgradnja dalekovoda), Ugovor o izgradnji 12 prelaza dalekovoda 110, 220 i 400 kV preko novog autoputa na Kosovu. Nakon izvršenih radova i usluga dostavljaju se fakture i pregled izvršenih radova (situacije, građevinski dnevnic) u skladu sa Ugovorima.

Troškovi transportnih usluga iskazani su 1.600.562 KM, a odnose se na troškove špedicija u zemlji i inostranstvu 1.320.308 KM, te troškove nastale tokom transporta u riječnom, pomorskom, cestovnom prometu 280.254 KM.

Troškovi usluga održavanja iskazani su 654.882 KM, a odnose se na: usluge održavanja građevina 304.215 KM (adaptacije poslovnih objekata i izvođenje građevinskih – zanatskih radova i sl.), održavanje opreme 89.208 KM, usluge održavanja „loko“ 129.927 KM, te ostale usluge održavanja 131.532 KM (usluge čišćenja i održavanja objekata). Navedeni troškovi obračunati i isplaćeni su na osnovu sklopljenih Ugovora, te ispostavljenih računa. Računi su uredno ovjereni, likvidirani i plaćeni.

Troškovi zakupa iskazani 919.277 KM, najvećim dijelom odnose se na zakupnine u inostranstvu na osnovu ugovora u zemljama gdje Društvo posluje 841.367 KM (Ethiopia, Kosovo, Albanija, Alžir, Libija i Irak), zakup opreme 35.908 KM po Ugovorima o operativnom leasingu za nabavku dva vozila marke volkswagen u trajanju od 48 mjeseci, te zakup skladišnog prostora u Alžiru 25.465 KM (skladištenje opreme, plaćeno u dvije rate po 6.580 EUR).

Troškovi ostalih usluga iskazani 222.492 KM, odnose se na: komunalne usluge 109.759 KM, ostale vanjske usluge 76.420 KM, troškovi fotokopiranja, izrade naljepnica, prepisa i sl 15.009 KM, usluge kontrole kvaliteta i atestiranja 10.452 KM, troškove oglašavanja 7.797 KM i druge manje troškove.

6.1.2.6 Amortizacija i troškovi rezervisanja

Troškovi amortizacije iskazani su 1.919.667 KM. Obračun se vrši na osnovu Odluke od 27.10.2010. godine i Uputstva o izmjeni Odluke o visini i načinu obračuna amortizacije dugotrajne imovine Društva primjenjive od 01.01.2016. godine. Kod utvrđivanja porezne osnovice priznaje se obračunata amortizacija primjenom proporcionalne metode amortizacije na dugotrajnu imovinu u skladu sa Zakonom o porezu na dobit, Pravilnikom o računovodstvu i Nomenklaturom amortizacionih grupa sa pripadajućim amortizacionim stopama, o čemu je objašnjeno u tački 6.2.1. Izvještaja.

Troškovi rezervisanja iskazani su 121.129 KM, a odnose se na rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenika.

6.1.2.7 Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su 6.323.381 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 4.044.106 KM ili 39%. Nematerijalne troškove čine: troškovi platnog prometa 3.196.523 KM; troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret pravnog lica 1.482.379 KM; troškovi neproizvodnih usluga 532.060 KM; troškovi premije osiguranja 369.144 KM; troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza 285.227 KM (naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma; članarine privrednim komorama, članarine strukovnim udruženjima i asocijacijama; doprinosi, članarine i druga davanja koja se uplaćuju zaposlenicima uz ino-plaće vezano za zakone te države i sl.); poštanske i telekomunikacijske usluge 258.098 KM (poštanske i telekomunikacijske usluge u zemlji i inostranstvu, telefonske-mobilna telefonija, usluge interneta, te brze pošte); troškovi reprezentacije 117.926 KM, te ostali nematerijalni troškovi 82.024 KM (usluge prevođenja, ovjera, troškovi nabavke vise za putovanje, troškovi za stručnu literaturu i časopise, konsultantske usluge, otkup tenderske dokumentacije i sl).

Troškovi platnog prometa iskazani 3.196.523 KM najvećim dijelom odnose se na troškove bankarskih garancija 2.630.512 KM po tenderima, vezano za ugovorene poslove, bankarske usluge 158.992 KM, troškove obrade kredita 122.420 KM, te ostale bankarske usluge u zemlji i inostranstvu.

Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret pravnog lica iskazani su 1.482.379 KM od čega se najveći dio 1.239.238 KM odnosi na posebne poreze i takse po ino Ugovorima, po lokalnim zakonima zemlje u kojoj se vrši realizacija Ugovora (Albanija, Kosovo, Ethiopia, Libija), zatim porez na vozila i ostalu imovinu 100.307 KM, posebni porezi za zaštitu od nesreća 35.346 KM, porez na opće vodne naknade 35.352 KM i ostali manje značajni porezi.

Troškovi neproizvodnih usluga iskazani 532.060 KM, odnose se na troškove neproizvodnih usluga „loko“ 381.325 KM po osnovu ugovora i isporučenih faktura za zastupanje od strane advokate, usluge knjigovođe; računovodstvene i revizijske usluge 60.560 KM; advokatske, bilježničke i pravno savjetovanje 53.221 KM; troškovi stručnog usavršavanja (seminari i kursevi) 10.075 KM i dr.

Troškovi premije osiguranja iskazani su 369.144 KM, odnose se na premije osiguranja imovine, vozila radnika od ozljede na radu i ostalih osiguranja. U zemlji troškovi nastaju po osnovu Ugovora sa osiguravajućom kućom Sarajevo-osiguranje d.d. Sarajevo, a u inostranstvu po osnovu Ugovora potpisanih sa lokalnim osiguravajućim kućama i na temelju mjesečnih ispostavljenih faktura.

Poštanske i telekomunikacijske usluge iskazane 258.098 KM odnose se na poštanske i telekomunikacijske usluge u zemlji i inostranstvu 187.654 KM, usluge interneta 31.286 KM, brze pošte 13.300 KM, te telefonske-mobilne telefonija 25.857 KM. Pravo o korištenju službenih mobilnih telefona uređeno je Odlukom od 15.03.2012. godini i njenim izmjenama i dopunama (2012. i 2013. godina). Pravo na korištenje službenog mobilnog telefona za potrebe obavljanja poslova i radnih zadataka imaju direktor Društva, pomoćnici direktora, direktori sektora i rukovodioci biroa u rasponu od 15 KM do 100 KM, ovisno od funkcije. Kontrolu troškova obavlja Biro za informacijski sistem mjesečno, a prekoračeni iznos od dozvoljenog snosi korisnik.

Troškovi reprezentacije iskazani su 117.926 KM, i u odnosu na planirane manji su za 36.036 KM ili 23%. U Društvu nema definiran interni akt o reprezentaciji. Prilikom korištenja sredstava reprezentacije koriste se i usluge bifea Društva, a za troškove reprezentacije van zgrade, priloženi su računi, koji su uredno ovjereni od strane ovlaštene osobe sa navedenom svrhom i obrazloženjem korištenja sredstava. Troškove reprezentacije u inostranstvu iskazana je 87.504 KM u poslovne svrhe, koju odobrava projekt menadžer svojim potpisom.

6.1.2.8 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su 5.884.153 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 3.777.914 KM ili 39%. Odnose se na: rashode kamata 2.067.406 KM (po osnovu kredita od komercijalnih banaka i zateznih kamata zbog kašnjenja u plaćanju), negativne kursne razlike 3.773.366 KM (po osnovu potraživanja od kupaca, obavaza prema dobavljačima, kursne razlike na deviznim računima i sl.) i ostalih finansijskih rashoda 43.382 KM (troškovi berze).

6.1.2.9 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su 4.456.065 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 15.452.169 KM ili 78%, jer je u prethodnoj godini izvršena značajna ispravka vrijednosti potraživanja. Ostali rashodi iskazani 4.456.065 KM odnose se najvećim dijelom na: rashode i gubitke na zalihama i ostali rashodi 2.936.052 KM utvrđeni popisom, gubitke od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira 1.034.627 KM (gubitak prilikom prodaje obveznica Republike Irak) i rashode po osnovu ispravka vrijednosti i otpisa potraživanja 485.386 KM.

6.1.2.10 Rashodi/gubici iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava

Rashodi/gubici iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava iskazani su 720.540 KM, u odnosu na prethodnu godinu veći su za 250.342 KM ili 53%. Odnose se na gubitke od umanjenja vrijednosti učešća u kapitalu društva (firme kćerke) u zemlji 422.268 KM i u inostranstvu 298.272 KM, zbog negativnog finansijskog poslovanja.

6.1.2.11 Rashodi iz osnova ispravki iz ranijih godina

Rashodi iz osnova ispravki iz ranijih godina iskazani su 372.469 KM, u odnosu na prethodnu godinu veći su za 327.314 KM, a odnose se na: naknadno utvrđene obaveze (za poreze, doprinose i dr) 324.628 KM utvrđene od strane Porezne uprave, naknadno utvrđene troškove iz prošlih godina 25.220 KM, naknadno utvrđene rashode iz ranijih godina (Skoplje i Tripoli) 22.620 KM.

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2016. godini iskazalo pozitivan finansijski rezultat - dobit od 163.172 KM. Međutim, **Društvo u 2016. godini nije izvršilo usklađivanje nenaplaćenih potraživanja iz Iraka i procjenu vrijednosti ulaganja i plasmana pa ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat kao i efekte na finansijske izvještaje da su izvršena potrebna usklađivanja** (tačka 6.2.1.3. Izvještaja).

Vlada FBiH je Zaključkom V. broj 2154/2016 od 16.12.2016. godine zadužila sva privredna društva koja su poslovala sa gubitkom u 2015. godini da naprave sanacioni plan, a Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da i dalje prati i analizira poslovanja privrednih društava i po potrebi izvještava Vladu FBiH. Nadzorni odbor je 28.07.2016. godine usvojio Plan finansijske konsolidacije koji predstavlja polazne osnove i viđenje mogućih pravaca konsolidacije Društva, a detaljne analize, potrebna sredstva i mjere za

njihovo provođenje će se raditi pojedinačno. O navedenom, Društvo je 28.03.2017. godine informisalo resorno ministarstvo.

Skupština Društva je Odlukom S-193/17 od 30.06.2017. godine, a na osnovu Prijedloga odluke Nadzornog odbora NO-85/17 od 07.06.2017. godine, usvojila Godišnji izvještaj o poslovanju Društva koji uključuje i Finansijski izvještaj Društva za 2016. godinu.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je:

	31.12.2016.	31.12.2015.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	200.042.644	210.589.218
Nematerijalna sredstva	59.300	92.450
Materijalna sredstva - nekretnine, postrojenja i oprema	54.957.873	56.776.971
Investicijske nekretnine	61.114.435	62.567.671
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	186.772	186.772
Dugoročni finansijski plasmani	45.280.141	44.282.060
Druga dugoročna potraživanja	36.444.195	45.011.983
Dugoročna razgraničenja	1.999.928	1.671.311

6.2.1.1 Nematerijalna i materijalna sredstva i investicijske nekretnine

Nekretnine su iskazane po revalorizovanim vrijednostima, koje predstavljaju fer vrijednosti zasnovanu na dosadašnjoj upotrebi, na dan revalorizacije, umanjenu za akumuliranu amortizaciju i akumulirana umanjenja vrijednosti. Povećanje vrijednosti uslijed revalorizacije zemljišta i zgrada knjiži se u korist revalorizacijske rezerve, osim za smanjenje vrijednosti iste imovine, koje je prethodno priznato kao rashod, kada se povećanje knjiži u bilansu uspjeha u iznosu prethodnog umanjenja koje je teretilo bilans uspjeha.

Postrojenja i oprema su iskazani po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja, ako postoje. Trošak nabavke uključuje nabavnu cijenu i troškove do dovođenja sredstva za namjeravanu upotrebu.

Nematerijalna sredstva iskazana su 59.300 KM (nabavna vrijednost 542.686 KM, ispravka vrijednosti 483.386 KM), a čine ih licence i pojedinačni moduli programskih aplikacija za: finansijsko knjigovodstvo, plate, materijalno poslovanje, stalna sredstva, KIF-KUF, kadrovske evidencije i drugo.

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su 54.957.873 KM (nabavna vrijednost 91.055.082 KM, ispravka vrijednosti 36.097.209 KM). Struktura i promjene na ovoj imovini date su u slijedećoj tabeli:

	Opis	Zemljišta	Zgrade	Postrojenja i oprema	Kancelarijska oprema	Transportna sredstva	Ostala mat. sredstva	Ukupno
	1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nabavna vrijednost								
na dan 01.01.2016.		12.377.540	60.079.930	8.642.135	2.010.006	6.373.013	1.402.272	90.884.896
direktna povećanja u 2016.				46.143	10.437	30.192		86.772
Prenosi				157.736		103.796		261.532
otuđenje i rashodovanje				(84.919)	(43.269)		(615)	(128.803)
na dan 31.12.2016.		12.377.540	60.079.930	8.761.095	1.977.174	6.457.686	1.401.657	91.055.082
2 Akumulirana amortizacija								
na dan 01.01.2016.			19.175.752	7.298.062	1.890.410	4.759.968	1.141.471	34.265.663
amortizacija za 2016.			916.577	276.572	25.437	473.659	36.535	1.728.780
Prenosi				157.736		103.192	(615)	260.917
otuđenje i rashodovanje				(84.919)	(43.269)			(128.188)
na dan 31.12.2016.			20.092.329	7.647.451	1.872.578	5.307.460	1.177.391	36.097.209
3 Neto knjigovodstvena vrijednost								
na dan 31.12.2015.		12.377.540	40.904.178	1.344.073	119.596	1.613.045	260.801	56.619.233
na dan 31.12.2016.		12.377.540	39.987.601	1.113.644	104.596	1.150.226	224.266	54.957.873

Zemljište je iskazano 12.377.540 KM, a čini ga građevinsko zemljište ispod i uz objekte upravne zgrade od 3.737.300 KM i ekonomsko dvorište i zemljište ispod i uz objekte na lokaciji Alipašin Most Sarajevo 8.640.240 KM.

Građevinski objekti iskazani su 39.987.601 KM (nabavne vrijednosti 60.079.930 KM, ispravke vrijednosti 20.092.329 KM), a odnose se na dio upravne zgrade koje Društvo koristi za obavljanje poslovnih djelatnosti u vrijednosti 39.469.319 KM i objekte na lokaciji Alipašin Most Sarajevo. Smanjenje vrijednosti građevinskih objekata u 2016. godini izvršeno je za obračunatu amortizaciju od 916.577 KM.

Postrojenja i oprema iskazani su 1.113.644 KM (nabavne vrijednosti 8.761.095 KM, ispravke vrijednosti 7.647.451 KM), a čine ih mašine, postrojenja i geodetska oprema, računarska oprema, mašina za polaganje kablova, kidalica, mašina za razvlačenje provodnika, vitla, ispitni i multifunkcijski uređaji, generatori i druga ispitna oprema. Povećanje vrijednosti na ovoj poziciji iskazano je 46.143 KM, a najvećim dijelom se odnosi na nabavku računara od 18.390 KM i klime od 5.664 KM. Smanjenje na poziciji postrojenja i opreme izvršeno je za obračunatu amortizaciju u 2016. godini u iznosu 276.572 KM i isknjiženje dotrajalih i neupotrebljivih mašina, uređaja i instalacija od 84.919 KM.

Alati i kancelarijski namještaj iskazani su 104.596 KM (nabavne vrijednosti 1.977.174 KM, ispravke vrijednosti 1.872.587 KM), a čine ih kancelarijski namještaj, namještaj za gradilišta, i dr. Povećanje na ovoj poziciji iskazano 10.437 KM, odnosi se na nabavku namještaja za predstavništvo u Etopiji. Smanjenje je izvršeno za obračunatu amortizaciju od 25.437 KM i isknjiženje dotrajalih sredstava 29.963 KM.

Transportna sredstva iskazana su 1.150.226 KM (nabavne vrijednosti 6.457.686 KM, ispravke vrijednosti 5.307.460 KM), a čine ih teretna i specijalna vozila: rovokopač, traktor, viljuškar, mini bus, druga transportna vozila i putnički automobili. U 2016. godini nabavljeno je vozilo DACIA za 30.192 KM od predstavništva iz Tirane. Smanjenje na ovoj poziciji je izvršeno za obračunatu amortizaciju 473.659 KM i za prodaju vozila predstavništva u Tirani.

Ostala materijalna sredstva iskazana su 224.266 KM (nabavne vrijednosti 1.401.471 KM, ispravke vrijednosti 1.177.391 KM) su kontejneri koji služe za smještaj na gradilištima.

Investicijske nekretnine iskazane su 61.114.435 KM i odnose se na objekte i zemljišta Društva koji se daju u zakup. Investicijske nekretnine su objekti u vrijednosti 34.861.150 KM (poslovni objekti i dijelovi poslovnih objekata na lokacijama: Ćemaluša, Hamdije Ćemerlića, Vladislava Skarića i Kolodvorska u Sarajevu) i zemljišta od 17.445.434 KM (zemljišta, ekonomska dvorišta, parkirališta, putevi na lokacijama: Stup Kolodvorska, Ćemaluša, Crepoljsko u Sarajevu), te zemljišta u vrijednosti 8.807.842 KM, za povećanje kapitalne vrijednosti. Fer vrijednost investicijskih nekretnina utvrđena je korištenjem prihodovnog pristupa koji reflektuje trenutna očekivanja na tržištu vezano za buduće iznose -novčane tokove (prihode i rashode) koji proizilaze iz investicijskih nekretnina i diskontuju u jedan iznos.

Društvo je Pravilnikom o računovodstvenim politikama uredilo da se materijalna imovina početno mjeri po trošku nabavke, prema Međunarodnom računovodstvenom standardu (u daljem tekstu MRS) 16, paragraf 31, a nakon početnog priznavanja kao sredstva, **nekretnine se vode po revaloriziranom iznosu**, koji predstavlja njihovu fer vrijednost, na dan revalorizacije, umanjenu za ukupnu naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke od umanjenja. Također, računovodstvenim politikama je utvrđeno da revalorizaciju treba obavljati redovno, kako bi se osiguralo da se knjigovodstvena vrijednost bitno ne razlikuje od fer vrijednosti na datum bilansa stanja. Fer vrijednost se utvrđuje procjenom, koju vrše stručno osposobljeni procjenjivači.

Posljednje mjerenje fer vrijednosti nekretnina Društva, izvršeno je na dan 01.01.2012. godine, od strane društva Appraisal Associates d.o.o. Beograd, Srbija. Od tog perioda, Društvo nije vršilo procjenu fer vrijednosti nekretnina, prema MRS-16 Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 34., koji nalaže da: „Učestalost revaloriziranja ovisi o promjenama fer vrijednosti predmeta nekretnina, postrojenja i opreme koji se revaloriziraju. Kad se fer vrijednost revalorizirane imovine znatno razlikuje od njezine knjigovodstvene vrijednosti, tada je potrebna daljna revalorizacija. Neki predmeti nekretnina, postrojenja i opreme mogu pokazivati značajna i promjenjiva kretanja fer vrijednosti i što čini potrebnim provođenje godišnje revalorizacije. Tako česta revalorizacija nepotrebna je kod nekretnina, postrojenja i opreme gdje su neznatne promjene fer vrijednosti. Umjesto toga može biti dovoljna revalorizacija svake treće ili pete godine“.

Društvo već petu godinu, nije angažiralo procjenitelja, radi utvrđivanja fer vrijednosti nekretnina, pa time i povezane stavke kapitala mogu imati značajna odstupanja u odnosu na iskazane. Nije moguće kvantificirati efekte na finansijske izvještaje na datum bilansa, jer nisu izvršena usklađivanja shodno Standardu.

Preporuka :

- *Shodno paragrafu 34. MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema izvršiti procjenu fer vrijednosti nekretnina Društva, kako iskazana knjigovodstvena vrijednost imovine ne bi značajno odstupala od njihove fer vrijednosti na datum bilansa.*

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo nije izvršilo test na umanjenje vrijednosti imovine, koja se evidentira po trošku stjecanja, kako bi utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, kako nalaže Međunarodni računovodstveni standard 36 Umanjenje vrijednosti sredstava.

Preporuka:

- *Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine.*

Amortizacija

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda. Osnovne stope amortizacije koje Društvo primjenjuje prema Odluci o visini i načinu obračuna amortizaciji od 27.10.2010. godine i 21.12.2016. godine su sljedeće:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Građevinski objekti	20	5
Oprema, vozila, mehanizacija i postrojenja	6,6	15
Računari	3	33,3
Nematerijalna sredstva	5	20

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo raspolaze i u knjigovodstvenim evidencijama iskazuje poslovne objekte i zemljišta. Odgovarajuće službe Društva imaju cjelovite zemljišno-knjižne evidencije nekretnina koji su usaglašene sa knjigovodstvenim i pomoćnim evidencijama nekretnina u Duštvu.

Hipoteke i založno pravo

Prema prezentiranim podacima, Društvo ima ograničenja u raspolaganju nekretninama koje su date u zalag poslovnim bankama po osnovu okvirnih ugovora za odobravanje kredita, akreditiva i garancija. Prema pregledu na dan 31.12.2016. godine, sveukupna procjenjena vrijednost nekretnina datih u zalag je 114.894.420 KM, a knjigovodstvena vrijednost istih je 101.947.249 KM. Založna prava nad nekretninama se odnose na vremenske periode ovisno o ugovoru i vrsti finansijske podrške, a posljednje ističe 2024. godine.

6.2.1.2 Dugoročni finansijski plasmani

Struktura dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je:	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Dugoročni finansijski plasmani	45.280.141	44.282.060
Učešće u kapitalu povezanih pravnih lica	18.795.462	19.398.653
Učešće u kapitalu drugih pravnih lica	1.320.086	1.320.085
Dugoročni krediti dati u zemlji	505.111	572.881
Dugoročni krediti dati u inostranstvu	241.682	365.781
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	5.219.551	8.395.428
Finansijska sredstva koja se drže do roka dospjeća	2.229.253	2.083.414
Ostali dugoročni plasmani	16.968.996	12.145.818

Učešće u kapitalu povezanih pravnih lica od 18.795.462 KM (unutar grupe za konsolidaciju) odnosi se na zavisna društva koja su pod kontrolom Društva, nad kojima Društvo ima moć sudjelovanja u odlukama o finansijskim i poslovnim politikama subjekta, na način da ostvari koristi od poslovanja zavisnog društva. Ulaganja u zavisna društva su prikazana po trošku sticanja, umanjena za ispravku vrijednosti sa stanjem na dan 31.12.2016. godine kako slijedi:

Naziv društva	Udio u vlasništvu i glasanju %	KM	
		31. 12.2016.	31.12.2015.
Zavisna društva u zemlji			
RTC-AMT d.o.o. Sarajevo (<i>u likvidaciji</i>)	100	2.566.035	2.814.764
Institut za materijale i kvalitet d.o.o. Sarajevo	100	1.741.153	1.914.692
Zavisna društva u inostranstvu			
Energomex S.A de C.V., Meksiko	99,99	12.921.688	12.921.688
Sarl energoinvest Algerie	99,99	-	-
Interenergo Handels GmbH, Njemačka	100	884.546	1.180.388
Comet d.o.o. Ploče, Hrvatska	100	282.197	282.197
Interenergo Istanbul dis Ticaret Limited Sirketi, Turska (<i>u likvidaciji</i>)	100	394.534	279.615
Energoinvest Hrvatska d.o.o. Zagreb	100	5.306	5.306
Energkomerc d.o.o.P.O. Novi Sad	100	1	1
UKUPNO		18.795.462	19.398.653

Učešće u kapitalu drugih pravnih lica od 1.320.086 KM (izvan grupe za konsolidaciju), odnosi se na ulaganja u pridružena društva u kojem Društvo ima značajan uticaj, a koje ne predstavlja zavisno društvo ili zajedničko ulaganje. Uticaj se ogleda u sudjelovanju u donošenju odluka o finansijskim i poslovnim politikama, ali ne i kontrola ili zajednička kontrola nad tim politikama. Ulaganja u pridružena društva su prikazana po trošku sticanja, umanjena za ispravku vrijednosti sa stanjem na dan 31.12.2016. godine kako slijedi:

Naziv društva	Udio u vlasništvu i glasanju %	KM	
		31. 12.2016.	31.12.2015.
Electrical Projects Co. ELPCO Tripoli, Libija	49	1.320.080	1.320.080
Inmobiliaria Energomex, S.A. De C.V.Meksiko	45,08	1	1
SOOO Enha Bjelgorod Rusija	45	1	1
Radava d.o.o. Fojnica	5,05	1	1
Egyptian Valves Company "Evaco" Kairo, Egipat	4,54	1	1
IGT d.o.o. Sarajevo	3,14	1	1
Enker Tešanj	-	1	1
UKUPNO		1.320.086	1.320.086

Društvo na datum bilansa nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog ulaganja umanjena, prema MRS 39 Finansijski instrumenti, priznavanje i mjerenje. Nije moguće kvantificirati uticaj efekata potencijalnih usklađenja ulaganja na dan 31.12.2016. godine, kao i efekte na finansijske izvještaje da su izvršena potrebna usklađivanja u skladu sa standardom.

Preporuka :

- **Na datum bilansa procijeniti da li postoje bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog ulaganja umanjena i ako postoje takvi pokazatelji priznati umanjene ulaganja, u skladu sa zahtjevom MRS 39 - Finansijski instrumenti, priznavanje i mjerenje.**

Dugoročni krediti dati u zemlji iskazni su 505.111 KM, najvećim dijelom 404.434 KM, su krediti dati uposlenim za kupovinu stana iz perioda 2002. 2005. godina.

Dugoročni krediti dati u inostranstvu iskazani 241.682 KM, su dugoročni avansi dati izvođačima radova i advokatima.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju iskazana su 5.219.551 KM, a odnose se na obveznice Vlade Republike Irak koje je Društvo steklo 2006. godine, kao kompenzaciju za ostala dugoročna potraživanja po osnovu izvršenih poslova projektovanja, isporuke opreme i izgradnje trafo stanica i dalekovoda zaključno sa avgustom 1990. godine. Datum dospijeća obveznica bio je 15. januar 2028. godine, uz kamatnu stopu od 5,8% godišnje. U toku 2012. godine, Uprava Društva je donijela odluku o prodaji ovih obveznica, na osnovu čega je izvršena njihova reklasifikacija sa finansijske imovine, koja se drži do dospijeća, na finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju. Smanjenje ove imovine u 2016. godini od 3.175.877 KM, je zbog prodaje 3.400 obveznica i usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sa njihovom tržišnom vrijednosti po izvještajima o kotizaciji od banke skrbnika, Raiffeisen bank BiH, kod koje se nalaze obveznice. Efekti dobitaka/gubitaka knjiženi su u sveobuhvatnu dobit.

Finansijska sredstva koja se drže do roka dospjeća iskazana su 2.229.253 KM, a čine obveznice izdane od strane Vlade FBiH u iznosu od 2.380.019 KM, uz grejs period od devet godina, sa dospjećem 2023. godine i kamatnu stopu od 2,5% godišnje. Ove obveznice Društvo je steklo tokom 2009. godine, a na osnovu verifikacije potraživanja Društva od Vlade FBiH za ratni dug. Iskazuju se po diskontovanoj vrijednosti potraživanja prema zahtjevima iz MRS 39 - Finansijski instrumenti, priznavanje i mjerenje.

Ostali dugoročni plasmani iskazani su 16.968.996 KM su dugoročni depoziti kod banaka u inostranstvu od 11.872.105 KM i u zemlji 5.096.891 KM koji su dati kao koleteral za obezbjeđenje finansijske podrške, otvaranje escrow računa, carine i drugo.

6.2.1.3 Druga dugoročna potraživanja

Dugoročna potraživanja na datum bilansa iskazani su:	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Druga dugoročna potraživanja	36.444.195	45.011.983
Potraživanja od povezanih pravnih lica	1.619.538	1.593.315
Ostala dugoročna potraživanja	34.824.657	43.418.668

Potraživanja od povezanih pravnih lica iskazana su 1.619.538 KM (ukupna potraživanja 2.361.718 KM; ispravka vrijednosti potraživanja 742.180 KM). **U okviru iskazanih potraživanja je i potraživanje od 1.487.575 KM, koje se odnosi na plaćanje računa u ime zavisnog društva Sarl Energoinvest Alžir iz 2013. i 2014. godine, koje nije ispravljeno u periodu u kojem je protekao rok naplate.**

Kao dugoročna potraživanja iskazuju se potraživanja koja nisu naplaćena preko 12 mjeseci, a čija naplata je regulisana posebnim klauzulama Ugovora, odnosno čija se naplata očekuje nakon isteka garancijskih perioda za kvalitetno izvršenje posla: PAC – certifikat/potvrda o privremenom preuzimanju posla i FAC - certifikat/potvrda o finalnom preuzimanju posla.

Ostala dugoročna potraživanja iskazana su 34.824.657 KM (ukupna potraživanja 100.539.919 KM ispravke vrijednosti potraživanja 65.708.262 KM). **U okviru iskazanih potraživanja je i potraživanje od 20.935.811 KM, koje se odnosi na nenaplaćeno potraživanje za izvršene radove u Iraku, koje nije ispravljeno u periodu u kojem je protekao rok naplate.**

Društvo nije postupilo u skladu sa članom 40. Pravilnika o računovodstvenim politikama, koji propisuje da se najmanje jednom godišnje provjerava naplativost dugoročnih potraživanja i u eventualnoj neizvjesnosti naplate, vrši umanjenje vrijednosti potraživanja do naplativog iznosa, kako je definisao MRS 39 - Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje.

Društvo nije vršilo umanjenje vrijednosti naplate dugoročnih potraživanja u iznosu od 22.423.386 KM (1.487.575 KM potraživanja od povezanih pravnih lica i 20.935.811 KM potraživanja od zavisnih društava), efekte mogućih usklađenja i njihov uticaj na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati.

Preporuka:

- **Naplativost dugoročnih potraživanja provjeriti najmanje jednom godišnje i shodno utvrđenom, vrši umanjenje vrijednosti potraživanja do naplativog iznosa, kako je definisao MRS 39 - Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje.**

6.2.1.4 Dugoročna razgraničenja

Dugoročna razgraničenja iskazana 1.999.928 KM, najvećim dijelom od 1.751 349 KM, odnose se na dugoročna razgraničenja po osnovu izmirenja duga Ruskoj federaciji za isporuke prirodnog gasa za period 1992.-1995. godina. Prema Sporazumu između Gazprom Export LLC, Moskva, Ruska Federacija i Društva, o načinu djelimične otplate duga za isporuke prirodnog gasa BiH u periodu 1991.-1995. godina od 28.11.2007. godine, konstatovan je ukupan iznos duga Društva kao primaoca prirodnog gasa od 104.810.632 USD. U Sporazumu je navedeno da će se uz plaćanje tekućih isporuka prirodnog gasa plaćati i tzv. ratni dug, u visini 5 USD na 1000 m³ isporučenih mjesečnih količina. Dopunom od 28.06.2013. godine, važnost Sporazuma je produžena do 31.12.2018. godine. Sporazum je stupio na snagu Odlukom Vlade FBiH od 04.02.2009. godine⁸. Vlada FBiH je donijela Odluku o posebnoj taksi za izmirenje duga sa primjenom od 01.01.2009. godine, dok Republika Srpska nije donijela nikakav zakon u tom smjeru. Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH i Vlada Republike Srpske trebale su do kraja februara 2009. godine formirati zajedničku komisiju koja će izvršiti analizu i predložiti alokaciju duga, tek 24.12.2013. godine Članovi Koordinacionog tima za utvrđivanjem strukture i raspodjele duga predložili su raspodjelu duga za FBiH 53,89 miliona USD, a za RS 50,91 milion USD. Vlada FBiH je 30.12. 2013. godine, donijela Odluku o prihvatanju Sporazuma o alokaciji duga od 104,8 miliona USD između Vlade Federacije BiH i Republike Srpske⁹ Ova Odluka je trebala stupiti na snagu kada i Vlada Republike Srpske prihvati sporazum o alokaciji. Društvo nema saznanja o prihvatanju istog. Predloženi tekst Sporazuma o raspodjeli duga, koji je trebao biti potpisan od strana Vlada BiH i Vlade Republike Srpske, nikada nije potpisan.

Vlada FBiH je odlukom o izmjeni odluke o posebnoj taksi od 27.05.2015. godine, prenijela nadležnost za praćenje izmirenja duga za prirodni gas sa Federalnog ministarstva finansija na Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije.

Prema informacijama nadležnih službi Društva, o navedenom su informisani predstavnici vlasti, ali isto nije dovelo do rješavanje ovog problema, koji u konačnici može dovesti do obustave isporuke prirodnog gasa za Bosnu i Hercegovinu i štete za sve ostale potrošače u Bosni i Hercegovini.

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su slijedeće zalihe:

	31.12.2016.	31.12.2015.
ZALIHE	7.086.311	6.795.264
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi	658.569	600.113
Roba	27.014	24.970
Stalna sredstva namijenjena prodaji	4.329.223	3.215.183
Dati avansi	2.071.505	2.954.998

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto nadoknadioj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Početno se mjere po trošku nabavke, koji obuhvata sve troškove nabavke i troškove dovođenja zaliha na lokaciju i sadašnje stanje. Alat i inventar ima obilježja zaliha ili sitnog inventara, ako ima rok upotrebe duži od godine dana i nabavnu vrijednost manju od 500 KM. Utrošak zaliha se obračunava po metodi prosječnog troška.

Zalihe sirovina i materijala iskazane su 658.569 KM i najvećim dijelom se odnose na zalihe čeličnih profila, koje se materijalno prate u Inženjeringu za dalekovode. Prema prezentiranom pregledu starosne strukture zaliha utvrđeno je da zalihe materijala u vrijednosti 516.133 KM, nisu imale promjene u 2016. godini.

Za ove zalihe nije utvrđena neto nadoknadiova vrijednost na datum bilansa i vrijednost istih se treba preispitati i priznati u skladu sa zahtjevima iz standarda. Zbog toga što **zalihe nisu vrednovane u skladu sa**

⁸ „Službene novine FBiH“ br. 08/09

⁹ 93. sjednica Vlade FBiH od 30.12.2013. g.

zahtjevima iz MRS 2 Zalihe ne može se potvrditi njihova iskazana vrijednost kao i uticaj na finansijske izvještaje da su izvršena potrebna usklađivanja.

Stalna sredstva namjenjena prodaji iskazana su 4.329.223 KM i odnose se na zemljišta 1.218.614 KM i građevine 3.110.609 KM i radi se o imovini Društva, koja je namjenjena za prodaju. Promjene u 2016. godini, se odnose na knjigovodstveno evidentiranje prenosa na ovu poziciju devastranih nekretnina od kojih se ne ostvaruju koristi na lokalitetu Blažuj, a u skladu sa Odlukom o načinu i metodi prodaje nekretnina NO-50/16 od 02.12.2016. godine. Na aukcijsku prodaju nekretnina po javnom pozivu putem Agencije za privatizaciju u FBiH nije bilo prijava i ista je proglašena neuspjelom. Po kuporodajnom ugovoru sa Roguljić d.o.o. Osijek od 09.08.2016. godine, realizirana je prodaja poslovnog prostora u Osjeku u vrijednosti od 121.000 EUR, kupoprodajna vrijednost je izmirena u skladu sa ugovorom i Sporazumom od 18.11.2016. godine, kojim su uređeni međusobni odnosi Društva i kupca.

Dati avansi od 2.071.505 KM, su avansi koji su dati „lokalnim dobavljačima“ u inostranstvu 1.628.703 KM, dobavljačima u zemlji 281.252 KM, Interenergo Njemačka 153.563 KM i dobavljačima u inostranstvu 7.988 KM.

Preporuka:

-Radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha materijala u skladu sa MRS 2 Zalihe.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je slijedeća:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.418.145	3.791.002
Transakcijski računi – domaća valuta	529.740	59.550
Transakcijski računi – strana valuta (u KM)	802.503	3.515.103
Blagajne - domaća valuta	2.012	2.194
Blagajne – strana valuta	83.890	214.155

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31.12.2016. godine iskazani su 1.418.145 KM, i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 2.372.857 KM ili 63%, a odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka.

Transakcijski računi za unutarnji i inozemni platni promet otvoreni su u 44 banke (Privredna banka Sarajevo, Union banka, NLB banka, IK banka Zenica, Moja banka, Sberbanka, BBI banka, Intesa Sanpaolo banka, Vakufska banka, Raiffeisen bank, BOR banka, Razvojna banka, Sparkasse banka, Hypo Alpe Adria banka, UniCredit banka). Transakcijski računi strana valuta (devizni) otvoreni su za finansiranje ugovora i izvođenje investicijskih i poslovanje poslovnih jedinica u inostranstvu.

U Društvu postoji glavna blagajna, blagajna pazara i pet pomoćnih blagajni (EK, IDV, IEE i IKT) u kojima se nalaze novčana sredstva podignuta sa transakcijskog računa u KM, novčana sredstva koja se nalaze u blagajni i dnevni pazari. Novac podignut sa transakcijskog računa zaprima se u glavnu blagajnu, a isplate za pomoćne blagajne vrše se na osnovu naloga za isplatu, a što je u pomoćnim blagajnama nalog za naplatu. U blagajnu se evidentiraju sljedeće naplate: podignuta gotovina sa transakcijskog računa i ostale uplate u gotovini koje su nastale kao rezultat redovnog poslovanja. Iz blagajne se evidentiraju slijedeće isplate: akontacija, dnevica i troškovi službenog puta, te ostale isplate koje su nastale kao rezultat redovnog poslovanja.

U inostranstvu je otvoreno 29 blagajni u stranoj valuti za poslovanje i 3 devizne blagajne pogona u inostranstvu. Visina blagajničkog maksimuma za 2016. godinu utvrđena je Odlukom od 09.01.2016. godine i iznosi 3.000 KM.

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su slijedeća kratkoročna potraživanja:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	28.815.421	48.220.911
Kratkoročna potraživanja	16.646.448	32.618.519
Potraživanja od prodaje – kupci	14.728.071	31.542.166
Druga kratkoročna potraživanja	1.918.377	1.076.353
Kratkoročni finansijski plasmani	260.204	507.387
Potraživanja za PDV	92	92
Aktivna vremenska razgraničenja	11.908.677	15.094.913

Kratkoročna potraživanja iskazuju se u visini nominalne vrijednosti proizašle iz poslovne transakcije prema metodi obračuna po utvrđenim cijenama. Zbog postojanja vjerovatnoće da neka potraživanja neće biti naplaćena kroz duži rok, Društvo vrši vrijednosno usklađivanje nenaplaćenih potraživanja godinu dana po dospjeću u iznosu 100% iznosa potraživanja.

Potraživanja od prodaje – kupaca iskazana su kako slijedi:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Potraživanja od prodaje – kupci	14.728.071	31.542.166
Kupci u zemlji	2.099.955	2.545.344
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca)	(822.193)	(1.324.483)
Kupci u inostranstvu	30.495.819	47.535.889
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu)	(17.045.510)	(17.214.583)

Potraživanja od prodaje iskazana su 14.728.071 KM i odnose se na:

- potraživanja od kupaca u inostranstvu u neto iznosu iskazana su 13.450.309 KM, a čine ih potraživanja od: prodaje proizvoda, roba i usluga 5.864.195 KM, po osnovu ugovora o izgradnji 4.612.114 KM, od kupaca na lokalnim gradilištima 2.824.500 KM i od pridruženih pravnih lica 149.501 KM. Najveća su potraživanja od Ethiopian electric power corporation, Eepco 7.164.476 KM, GRTE Societe Algeriene 1.413.567 KM, Crnogorski elektroprenosni sistem AD 1.083.788 KM i Aldo Commerce Hrvatska 1.091.765 KM.

- potraživanja od kupaca u zemlji u neto iznosu iskazana su 1.277.762 KM, a čine ih potraživanja od prodaje proizvoda, roba, usluga i izdavanja prostora u zakup 724.801 KM, po osnovu ugovora o izgradnji 552.961 KM. Najveća su potraživanja od Elektoprivrede Sarajevo 552.961 KM, Deling Tuzla 165.833 KM i Elektro Marić Mostar 143.962 KM.

U okviru ovih potraživanja, na potraživanja do godinu dana, odnosi se 13.394.818 KM ili 91% ukupnih potraživanja.

Ročna struktura potraživanja od prodaje na datum bilansa iskazan je slijedeća:

	KM						
Konto	do 30	31 do 60	61 do 90	91 do 180	181 do 360	preko 360	Ukupno
Kupci	7.245.504	2.540.155	1.535.320	1.024.982	1.048.855	1.333.253	14.728.071

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u istom iznosu kao i sumnjiva i sporna potraživanja 18.296.766 KM, što potvrđuje da se prilikom prenosa redovnih potraživanja na sumnjiva i sporna, vrši i korekcija rezultata poslovanja, osim za iskazana potraživanja preko 360 dana u iznosu od 1.333.253 KM. Od **sumnjivih i spornih potraživanja** od kupaca u zemlji i inostranstvu najveća su od DIRUS PROJEKT d.o.o. Zagreb 12.937.815 KM i ELPCO 1.857.650 KM. U tekućoj godini je na osnovu Obavijesti o zaključenju stečajnog postupka nad Polietilenka Bihać iskniženo nenaplaćeno potraživanje od 429.588 KM.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su 1.918.377 KM u čemu su najveća potraživanja: za više plaćene ostale poreze-PDV „loko“ 1.398.864 KM, za obračunate kamate 179.236 KM i potraživanja od uposlenih 147.210 KM. Potraživanja od uposlenih odnose se na akontacije 67.332 KM i na ostala potraživanja od zaposlenih u okviru kojih je i **potraživanje od 63.676 KM za stvorene troškove po korištenju business kartice vezane za transakcijski račun Društva. Prema prezentiranom pregledu, navedenom karticom je u**

periodu 29.12.2011. -02.03.2016. godine izvršeno plaćanja u ukupnom iznosu od 130.434 KM. Korištenjem ove kartice nije opravdano trošenje sredstava (nisu dostavljeni prilozi na osnovu kojih bi se utvrdilo šta je plaćeno karticom) Društva u iznosu od 31.459 KM, a također je plaćeno i 32.217 KM, troškova koji nisu učinjeni u poslovne svrhe i koji se ne smatraju reprezentacijom. Kod izvršenog knjigovodstvenog evidentiranja navedenih izdataka nije obezbjeđena relevantna dokumentacija na osnovu koje se nedvosmisleno i bez ikakve sumnje može utvrditi priroda iskazanog izdatka. Navedeno nije u skladu sa članovima 14.-19. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiF¹⁰ koji propisuje knjigovodstvene isprave, njihovo sastavljanje i kontrolu istih. Zbog toga se ne može potvrditi opravdanost trošenja sredstava vezano za poslovanje Društva, kao je propisano članom 5. Pravilnika o računovodstvu Društva. Korisnik kartice, bivši direktor Društva, nije postupio po opomenama za izmirenje duga, te je Društvo 26.01.2017. godine pokrenulo tužbu po ovom osnovu.

Preporuka:

- Nastaviti aktivnosti na povratu neopravdano utrošenih sredstava.

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani su 260.204 KM i najvećim dijelom se odnose na pozajmicu povezanim pravnim licima od 40.000 KM i kratkoročni dio stambenih kredita, datih zaposlenim u periodu 2002.-2005. godina 48.451 KM.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su 11.908.677 KM, a odnose se na procjenjeni iznos računa BH-GAS Sarajevo za decembar 2016. godine od 11.346.419 KM i ukalkulisane radove po ugovoru MAINT-AGOCO od 532.549 KM.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa slijedećom strukturom:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
KAPITAL	86.117.518	83.009.878
Osnovi kapital	220.721.025	220.721.025
Rezerve	9.441.598	9.441.598
Revalorizacijske rezerve	44.371.629	45.262.091
Nerealizovani dobiti	7.503.812	4.545.977
Nerealizovani gubici	8.423.888	8.423.888
Neraspoređena dobit	1.040.268	877.096
Gubitak ranijih godina	188.536.926	189.414.021

Osnovi kapital Društva iskazan je 220.721.025 KM. Kapital je podijeljen na 17.657.682 običnih dionica, nominalna vrijednost jedne dionice 12,50 KM.

Struktura osnovnog kapitala je: državni kapital 67%, dioničari po Rješenju o odobrenju izvršene privatizacije br. 03-19-5339/03 od 17.11.2003. godine (investicijski fondovi) 22% i dioničari po osnovu ranije izvršene vlasničke transformacije (fizička lica) 11%.

Revalorizacijske rezerve iskazane su 44.371.629 KM, a čine revalorizacione rezerve zemljišta i građevinskih objekata iskazanih u skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, po provedenoj procjeni vrijednosti imovine iz 2012. godine. Promjene na ovoj poziciji odnose se na izvršeni obračun amortizacije perioda, za revalorizirani dio stalnih sredstava.

Nerealizovani dobiti i gubici od finansijske imovine namijenjene prodaji se odnose na efekte prometovanja obveznicama Republike Irak koje su u posjedu Društva.

Neraspoređena dobit iskazana je 1.040.268 KM i odnosi se na neraspoređenu dobit od ranijih godina 877.096 KM i dobit tekuće godine 163.172 KM. Skupština Društva je donijela Odluku S-194/17 od 30.06.2017. godine, da se ostvarena neto dobit za 2016. godinu rasporedi 81.586 KM u fond rezervi, a 81.586

¹⁰ „Sl. novine FBiH“ br. 83/09

KM u akumuliranu dobit, kao i Odluku S-195/17 30.06.2017. godine da se neraspoređena dobit ranijih godina raspoređi na pokriće gubitka ranijih godina u iznosu od 877.096 KM.

Gubitak ranijih godina na dan 31.12.2016. godine iskazan je 188.536.926 KM, što čini 85% osnovnog kapitala.

Članom 234. Zakona o privrednim društvima regulisano je da Skupština Društva između ostalog odlučuje o rasporedu dobiti i isplati dividende i načinu pokrića gubitka. Obzirom na značajno iskazani gubitak ranijih godina smatramo da nije primjereno da tekuća dobit nije raspoređena za pokriće gubitka.

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa, iskazane su obaveze kako slijedi:

	KM	
	31.12.2016	31.12.2015.
OBAVEZE, REZERVIRANJA I RAZGRANIČENJA	151.245.002	186.386.401
Dugoročna rezerviranja	4.903.466	7.684.798
Dugoročne obaveze	21.763.751	19.448.123
Kratkoročne obaveze	92.476.801	107.998.956
Kratkoročne finansijske obaveze	36.070.099	39.549.942
Obaveze iz poslovanja	49.207.656	61.523.380
Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja	2.571.271	3.293.080
Druge obaveze	2.875.280	2.317.206
Obaveze za PDV	126.068	26.975
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	1.626.427	1.288.373
Pasivna vremenska razgraničenja	32.100.984	51.254.524

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze 151.245.002 KM i manje su za 35.141.399 KM ili 19% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi obaveza, dugoročna rezerviranja i obaveze iskazane su 26.667.217 KM, kratkoročne obaveze 92.476.801 KM i pasivna vremenska razgraničenja 32.100.984 KM.

6.2.4.1 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja iskazana su 4.903.466 KM i najvećim dijelom odnose se na obračunata rezervisanja po sudskim sporovima 4.244.323 KM, rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenika 647.389 KM, te ostala dugoročna rezervisanja i razgraničenja 11.754 KM.

Prema prezentiranoj dokumentaciji protiv Društva se vodi 63 postupka od strane fizičkih i pravnih lica. Društvo je priznalo rezerviranja po sudskim sporovima u ukupnom iznosu od 4.480.110 KM (dugoročni dio 4.244.323 KM i kratkoročni dio 232.198 KM). U odnosu na prethodnu godinu manja su za 2.781.332 KM ili 36%. Naime, Sektor za pravne poslove, odnosno Služba za poslove zastupanja izvršila su ponovnu procjenu konačnih ishoda sudskih sporova sa pripadajućim kamatama. Revidirani iznos rezerviranja zasnovan je na procijenjenom iznosu u slučaju vansudskog poravnanja i smatranja da je prethodna procjena bila precijenjena, što se posebno odnosi na spor sa Jugobankom a.d. Beograd¹¹ u stečaju gdje postoji volja za vansudskom nagodbom i gdje se kao najvjerovatniji ishod ni u kom slučaju ne bi trebao uzeti gubitak spora i to u najvećem iznosu. Društvo je procijenilo da je vjerovatnoća da se gubi spor u 2017. godini namjeravaju pokrenuti aktivnosti pregovora sa stečajnim upraviteljem o mirnom rješavanju spora i nagodbi do 1.000.000 USD. Spor sa JP Vodovod i kanalizacija d.o. Zenica riječ je o solidarnoj odgovornosti tri tužena, a već postoje saznanja da je tužba za propuštenu dobit podignuta na osnovu nerealnih cijena električne energije za tržište BiH i da spor bude izgubljen vjerovatnoća za punu naknadu je vrlo mala. A neke manje sporove pokrenute su aktivnosti oko izmirenja obaveza putem cesija ili vansudskih poravnanja što značajno umanjuje troškove

¹¹ Jugobanka a.d.podnijela je tužbu privrednom sudu u Beogradu protiv Energoinvesta radi isplate duga 3.771.634 USD kamata po kreditima koje je koristio Intenegro New York, a za čije vraćanje bio garant Energoinvest. Postupak je prekinut zbog rata u BiH i nemogućnosti uručenja tužbe. Privredni sud Beograd 20.07.2012. Rješenjem nastavlja prekinuti postupak i uručuje tužbu. Društvo je uložilo dvije žalbe koje je apelacioni sud odbio. Predmet je vraćen na ponovno odlučivanje.

budući da su kamate otpisane (ONFO¹², Malcom¹³, Fining¹⁴ i Winer Project¹⁵). Obradom dostavljenih podataka utvrđena je pozitivna razlika od 3.083.234 KM zbog ukidanja rezerviranja, posebno zbog spora sa Jugobankom a.d. Beograd u stečaju.

Rezerviranja za naknade i beneficije zaposlenika iskazane su 647.389 KM, a odnose se na obračunate rezervacije po osnovu MRS 19 - Primanja zaposlenih na dan 31.12.2016. od strane ovlaštenog aktuara.

6.2.4.2 Dugoročne obaveze

Dugoročne finansijske obaveze iskazane su 26.667.217 KM i odnose se na: ostale dugoročne obaveze 11.635.100 KM, dugoročne kredite uzete u zemlji 10.050.902 KM i obaveze iz osnova sudskog/vansudskog poravnanja 77.748 KM.

Ostale dugoročne obaveze iskazane su 11.635.100 KM, a najvećim dijelom čine obaveze za odloženo plaćanje koje je ugovorima definirano za projekte u zemlji i inozemstvu. Obaveze za odloženo plaćanje u zemlji PAC (privremene situacije) i FAC (konačne situacije- puštanje u pogon) iskazane su 812.661 KM, a obaveze za odloženo plaćanje u inostranstvu PAC, FAC i „loko“ iskazane su 10.771.795 KM. Najveće ugovorene odloženo plaćanje odnosi se poslove u Crnoj Gori i Iraku.

Dugoročne obaveze po finansijskim kreditima od banaka iskazane su 10.050.902 KM, po deset kredita (Razvojna banka-6 kredita; BOR banka- 2 kredita; Izvozno kreditna agencija BiH (IGA)-1 kredit; NLB banka -1 kredit).Kamatne stope na dugoročne kredite Društva od strane banaka iznosile su od 4% do 8% godišnje.

6.2.4.3 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su 92.476.801 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 15.522.155 KM ili 14%. Kratkoročne obaveze odnose se na: obaveze iz poslovanja 49.207.656 KM, kratkoročne finansijske obaveze 36.070.099 KM, druge obaveze 2.875.280 KM, obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih 2.571.270 KM, obaveze za ostale poreze i druge dažbine 1.626.427 KM i obaveze za PDV 126.068 KM.

Obaveze iz poslovanja iskazane su 49.207.656 KM, u odnosu na prethodnu godinu manje su za 12.315.724 KM, a najvećim dijelom odnose se na: obaveze prema dobavljačima u inostranstvu 27.211.970 KM, primljene avanse, depozite i kaucije 16.883.681 KM, dobavljače u zemlji 2.749.790 KM, ostale obaveze iz poslovanja 1.653.672 KM i dobavljači-povezana pravna lica 708.543 KM.

Provedenom revizijom utvrdili smo da su tekuće obaveze usaglašene, računi uredno ovjereni, odobreni i likvidirani od strane odgovornih lica, a odnose se na fakturisanu robu, materijal i usluge u skladu sa ugovorenim radovima i uslugama, dovršetku radova i ispostavljenim situacijama. Od ukupnih obaveza najveći dio se odnosi na neizmirene obaveze prema dobavljačima u inostranstvu iskazane 27.211.970 KM, koje se uglavnom odnose na obaveze prema kooperantima i koje će biti izmirene nakon završetka radova i kad su osigurana sredstva. Među većim su SA-RA ugovor Ethiopia 1.293.191 KM, Songelaz Transport de Lelectricite 1.749.693 KM, ZTT International Limited 2.745.219 KM (konstrukcija za Crnu Goru i Ethiopiu,nema osiguranih sredstava plaćanja), Doko Sh. P.k. Tirane 896.313 KM (očekuje se uskoro plaćanje obaveze), Energomontaža a.d. Beograd 2.345.006 KM, GRTE Societe Algerienne de Gestion du Reseau de transport de L Electricite 978.182 KM (investitor Alžir).

Primljeni avansi, depoziti i kaucije iskazane 16.883.681 KM odnose se najvećim dijelom na primljene avanse od kupaca u inostranstvu 16.313.590 KM.

Ostale obaveze iz poslovanja iskazane 1.653.672 KM odnose se na obaveze za naknade po garancijama banke i obaveze za kamate kratkoročno.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su 36.070.099 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 3.479.843 KM, a odnose se na: ostale kratkoročne finansijske obaveze 19.203.046 KM, kratkoročne

¹² ONFO d.o.o. Sarajevo podnio tužbu radi neplaćanja računa za grijanje iz 2013. godine u iznosu 204.923 KM. Prema informaciji u toku su pregovori oko izmirenja duga cesijom.

¹³ Malcom d.o.o. Sarajevo podnio tužbu po osnovu neplaćene zakupnine zemljišta gdje su smješteni klima uređaji i čuvarska kućica period 2014.-2016.godina. Prema informaciji u toku su pregovori oko izmirenja duga cesijom.

¹⁴ Fining d.o.o. Gračanica dug po računima, dat odgovor na tužbu. Moguća nagodba za plaćanje bez kamata.

¹⁵ Winer project d.o.o. Sarajevo tužba radi isplate duga. Zaključena vansudska nagodba 24.05.2016.godine.

kredite uzete u zemlji 9.574.166 KM, kratkoročni dio dugoročnih obaveza 7.289.238 KM, te obaveze prema povezanim pravnim licima 3.649 KM.

Kratkoročne obaveze po finansijskim kreditima od banaka iskazane su 9.574.166 KM, po sedamnaest kredita (Union banka d.d. Sarajevo – 6 kredita; Sparkasse Bank d.d. BiH 2 kredita; Bosnia Bank International d.d. – 2 kredita i Intesa Sanpaolo banka d.d. BiH – 1 kredit; BOR banka- 4 kredita; Izvozno kreditna agencija BiH (IGA)-2 kredita). Fiksne kamate na kratkoročne kredite Društva odobrene od strane banaka iznosile su od 6,5% do 8,00% godišnje, a promjenjive su varirale između 6-mjesečni EURIBOR +5,95% do 6-mjesečni EURIBOR +7,75% godišnje.

Ostale kratkoročne finansijske obaveze iskazane 19.203.046 KM odnose se na obaveze iz osnova sudskog/vansudskog poravnanja (kratkoročni dio) 18.732.302 KM i obaveze za devizne plaće u inostranstvu 470.743 KM.

Od obaveza sudskog/vansudskog poravnanja najznačajnije su prema Sinochem oil 14.846.841 KM i Tehnograd d.o.o. Tuzla 2.482.399 KM.

Potraživanje Sinochema potiče iz osnova Ugovora od 04.09.1991.godine na osnovu kojeg je, u ime i na račun Rafinerije nafte Bosanski Brod Energoinvest-Energopetrol d.d. Sarajevo (podružnica Društva u to vrijeme), kupila tanker sirove nafte od prodavca Petrochem iz Austrije. Budući da Rafinerija nije bila u mogućnosti da osigura sredstva za plaćanje sirove nafte, Energopetrol je otvorio akreditiv na svoje ime i vršio sukcesivnu isplatu duga iz vlastitih sredstava u iznosu od 16,14 miliona sve do početka rata z BiH, a Rafinerija je imala obavezu da namiri sredstva Energopetrolu. Sporni iznos je ujedno i dug koji Rafinerija duguje Energopetrolu d.d. Sarajevo, a što je istovremeno i uknjiženo u poslovnim knjigama Energopetrola kao njegova obaveza prema Sinochemu. Navedeni dug (8.001.094 USD sa kamatama) Petrochem je prenio (cedirao) na Sinochem. Za navedeni Ugovor o cesiji Energoinvest je saznao tek nakon što je podignuta tužba, na temelju Rješenja Vrhovnog suda u Londonu od 16.10.2002.godine. U 2011. godini Društvo je prenijelo 12.082.892 KM sa rezerviranja na ostale obaveze prema Sinochem-u, nije vršilo nikakva plaćanja, niti je obračunavalo zatezne kamate. Kako se podružnica Društva nakon 1992. godine odvojila u zaseban pravni subjekt, u sklopu Ugovora je definirano da će Društvo biti oštećeno od strane formalnog pravnog lica za štetu koju pretrpi, a za koju nisu postojala saznanja u trenutku odvajanja. Društvo nije priznalo imovinu po ovom osnovu.

Obaveze prema Tehnograd d.o.o. Tuzla nastale temeljem sudske nagodbe od 9. aprila 2008. godine Društvo je obavezno platiti ukupan iznos od 1.337.896 US i 10.000 KM na ime sudskih troškova Tehnograd d.o.o. Tuzla. Ova obaveza se odnosi na posao koji je obavljen za Društvo od strane Tehnograd d.o.o. Tuzla u Iraku tokom 1985. godine. Na temelju procjene ovlaštenog sudskog procjenitelja ova obaveza je iznosila 1.337.896 hiljada USD na dan 9. aprila 2008. godine što je ekvivalent iznosu od 2.022.000 KM na dan 31. decembar 2011. godine. Dana 1. januara 2011. godine Društvo je priznalo obavezu u iznosu od 1.085.649 KM, a zatim i dodatni iznos od 908.000 KM 2012. godine. Društvo nije vršilo plaćanja prema Tehnograd d.o.o. Tuzla, niti je obračunavalo zatezne kamate

Obaveze za devizne plaće u inostranstvu 470.743 KM odnose se na obaveze za različit broj mjeseci po zaposleniku kroz cijelu 2016. godinu (prema pojedincima za jedan, dva mjeseca, a nekom po više mjeseci).

Druge obaveze iskazane 2.875.280 KM, najvećim dijelom odnose se na: ostale razne kratkoročne obaveze 1.505.419 KM, obaveze prema fizičkim licima za naknade po osnovu ugovora o djelu 433.790 KM, te obaveze za poreze i posebne dadžbine na naknade fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu 274.474 KM; obaveze za naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju i pripadajućih poreza i doprinosa 33.471 KM i obaveze za kamate po osnovu javnih prihoda 126.803 KM.

Ostale kratkoročne obaveze iskazane 1.505.419 KM odnose se na reklasifikaciju potražnog salda sa konta 2335 - neto priliv sredstava po osnovu posebne takse od 5 USD/Nm³ dio koji se odnosi na potrošače sa teritorija FBiH u periodu 01.01.2009.-31.12.2015. godine.

Obaveze prema fizičkim licima za naknade po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 433.790 KM i obaveze za poreze i posebne dažbine na naknade fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 274.474 KM odnose se na naknadno utvrđene obaveze po Zapisniku Porezne uprave o inspekcijom nadzoru broj 13/09-15-10-1773/16 od 29.12.2016. godine za period 01.01.2011. do 30.09.2016. godine. Obaveze za naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju i pripadajućih poreza i doprinosa 33.471 KM odnose se na period od 9. do 12.mjeseca 2016. godine (izmirene sa datumom 27.04.2017. god.).

Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su 2.571.271 KM, najznačajnije se odnose na neisplaćene neto plate zaposlenima 1.840.588 KM za period 09. do 12. mjeseca 2016. godine (izmirene do 27.04.2017.), obaveze za poreze i doprinose za decembar 2016. godine 299.064 KM (izmirene 31.03.2017.), obaveze za topli obrok (oporezivi i neoporezivi dio) 258.811 KM za 11. i 12. mjesec (izmirene do 08.02.2017.).

Društvo nije isplaćivalo plaće i naknade plaća nakon obavljenog rada u periodima isplate koji ne mogu biti duži od 30 dana, kako je propisano članom 79 Zakona o radu. Također Društvo nije uplatilo pripadajuće poreze i doprinose (za period 09.-12- mjesec 2016. godine) na isplaćene plaće u 2016. godini u rokovima kako je propisano članom 11. Zakona o doprinosima i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa. Ukupno obaveze na dan 31.12.2016. godine za neisplaćene neto plaće zaposlenima iskazane su 1.840.588 KM, a neuplaćene obaveze za poreze i doprinose iznose 299.064 KM.

Obaveze za PDV od 126.068 KM odnose se na obavezu za decembar 2016. godine.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine iskazane su 1.626.427 KM, a odnose se najvećim dijelom na: obaveze za članarine privrednim komorama, turističkim zajednicama, obaveze za poreze i doprinose u valuti zemlje u kojoj se izvode projekti.

6.2.4.4 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su 32.100.984 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja su za 19.153.540 KM ili 37%. Pasivna vremenska razgraničenja sastoje se od: obračunatih prihoda narednog perioda 16.735.699 KM, unaprijed obračunati rashodi perioda 14.973.846 KM i ostala pasivna vremenska razgraničenja 391.439 KM.

Obračunati prihodi narednog perioda iskazani 16.735.699 KM odnose se na ostali odloženi prihodi budućeg perioda, na osnovu procjene i analize postojećeg stanja po Ugovorima, primjenom MRS 11 Prihod od prodaje opreme: Ugovor 1434/2013.-KDL.P/76 El Milia Alžir; Ugovor 91526 Construction od 400kW OHL Lastva-Pljevlja 440.899 KM i Ugovor ECD 442/13 Project No. H-22-AGOCO-Libija –BEDA 200.000 KM.

Unaprijed obračunati rashodi perioda iskazani 14.973.846 KM, odnose se na obračunate troškove za koje nije primljena faktura, a terete tekuće razdoblje, od kojih su najznačajniji: Gazexport Ltd. 2.839.902 KM, Porezna uprava Tripoli 1.932.409 KM, JP Srbijagas Novi Sad 1.869.805 KM, FGSZ Mađarska 404.930 KM.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja iskazana 391.439 KM, odnose se na evidentiranje kratkoročni dio rezerviranja po započetim sudskim sporovima temeljem Odluka Nadzornog odbora.

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Rješenjima Direktora od 22. i 30.11.2016. godine imenovana je Centralna popisna komisija za praćenje i kontrolu aktivnosti inventarisanja u obračunskim i režijskim jedinicama Društva. Na osnovu pojedinačnih izvještaja o popisu, zadatak Centralne popisne komisije je konačna kontrola popisa i izrada zbirnog izvještaj o načinu knjigovodstvenog evidentiranja i likvidacije utvrđenih manjkova /viškova materijalnih vrijednosti, o otpisu i ispravci potraživanja i obaveza i rashodovanju dotrajalih i neupotrebljivih sredstava. Popisne komisije formirane Rješenjem direktora Sektora za finansije od 22.11.2016. godine (26 komisija po obračunskim i režijskim jedinicama, predstavništvima i podružnicama) su na osnovu Pravilnika o inventarisanju – popisu imovine i obaveza iz 2007. godine i Plana aktivnosti za redovan popis, sačinile pojedinačne izvještaje o izvršenom popisu.

Uvidom u određene izvještaje o izvršenom popisu konstatovano je slijedeće:

- izvještaj Centralne popisne komisije o izvršenom redovnom popisu sredstava i obaveza prema izvorima sredstava Energoinvest, d.d. Sarajevo zatečenih na dan 31.12.2016. godine predstavlja sistematizovan pregled svih konstatovanih razlika po popisu i svih bilansnih pozicija po kojima je potrebno provesti završna knjiženja (npr. i knjiženje rezervisanja po izvještaju aktuara). Dakle, u njemu ne postoji zbirni podatak ili rekapitulacija o npr. pojedinačnim stavkama sredstava, potraživanja ili obaveza koje su uporedive sa zbirnim podacima glave knjige Društva. Za svaku dalju analizu ili uporedbu podataka, moraju se koristiti dodatni izvještaji i analize;

- provođenje popisa stalnih sredstava tehnički je olakšano korištenjem čitača sa bar kodovima, međutim, kako se tokom obavljanja redovnih poslovnih aktivnosti vrše preseljenja ili prenamjene prostora za iznajmljivanje, Popisna komisija za popis stalnih sredstava i popisna komisija Sektora za IKT su ukazale na

probleme oko smještaja pojedinačnih sredstava i nemogućnost identificiranja, prepoznavanja i popisivanja sredstava;

- sačinjen je izvještaj o popisu stambenog fonda Društva obuhvaćeni po statusu istih (prodati sa naknadom, prodati po Zakonu bez naknade i neprodati stanovi), prema kojem preostalo 126 neprodanih stanova u neto vrijednosti 6.365.582 KM, a u vanbilansnim pozicijama nema podataka o toj imovini. Prema podacima odgovarajućih službi Društva i detaljnim pomoćnim evidencijama, radi se stanovima koji su prema propisima iz oblasti privatizacije bili u neutralnom podbilansu.

Prema naprijed navedenom, potrebno je izvršiti unaprijeđenja u dijelu izvještavanja kao i provođenja popisa, kod pripreme i smještaja stalnih sredstava po lokacijama kako bi se neometano mogao izvršiti popis i potvrditi da su popisana sva sredstva i da je na osnovu kvalitetno urađenog popisa izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Nadzorni odbor je odlukom NO-59/17 od 24.02.2017. godine, usvojio Izvještaj Centralne popisne komisije o izvršenom redovnom popisu sredstava i obaveza prema izvorima sredstava Energoinvest, d.d. Sarajevo zatečenih na dan 31.12.2016. godine.

Preporuka:

- ***U skladu sa članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, izvršiti popis imovine i usaglasiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom.***

6.2.6 Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji na dan 31.12.2016. godine iskazano je 123.068.131 KM, a odnosi se na evidencije datih i primljenih garancija i prava nad zemljištima, građevinama i opremom. U vanbilansnoj evidenciji su iskazane date garancije prije 1992. godine 59.700.993 KM, avansne i izvedbene garancije izdate od strane komercijalnih banaka u ime Društva 50.806.207 KM, prava nad zemljištima, građevinama i opremom po tužbi za prodate nekretnine u Hrvatskoj 5.728.206 KM, primljene garancije od strane kupaca/dobavljača za realizaciju projekata 3.947.249 KM, garancije u inostranstvu 2.868.625 KM i prihodi budućeg perioda 16.851 KM.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni novčani primici 9.959.749 KM i ukupne novčane isplate 12.332.491 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tokom od 2.372.742 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2016. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama su usklađene sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtijeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, jer menadžment pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije procijenio niti objavio sposobnost Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu u skladu sa tačkom 25 MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja. Naime, **Društvo ima akumulirani gubitak ranijih perioda 188.536.926 KM, što je 85% osnovnog kapitala Društva. Kratkoročne obaveze na dan 31.12. 2016. godine iskazane su 92.476.801 KM, a tekuća imovina (bez imovine namijenjene prodaji) iskazana je 32.990.654 KM. Protiv Društva se vodi veliki broj sudskih sporova ukupne vrijednosti 37.657.541 KM, a nad nekretninama Društva u vrijednosti 101.947.249 KM postoje založna prava. Navedeno ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.**

Preporuka:

- ***Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.***

7. JAVNE NABAVKE

Društvo ne donosi poseban plan nabavki, investicijski plan je dio Plana poslovanja za 2016. godinu. Prema Pregledu planiranih investicija za 2016. godinu, planirano je izdvojiti za investicije 2.225.646 KM od čega 1.700.646 KM za opremu i 745.000 KM za građevine- rekonstrukcija, sanacija i zamjena vrata. Plan nabavke opreme se najvećim dijelom odnosi na ulaganja za potrebe realizacije ugovora u Etiopiji, Libiji i Alžiru. Plan investicija je izrađen kao plan minimalnih potreba i kao osnova za eventualnu realizaciju u slučaju izmjenjenih poboljšanih okolnosti u narednom periodu. Od planiranih ulaganja, realizovano je za računarsku i ostalu opremu 56.580 KM.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, ne postoji plan ili projekcija ukupnih nabavki na nivou Društva (planirane investicijske i ostale nepohodne nabavke za redovno obavljanje poslova: gorivo, održavanje, kancelarijski i potrošni materijal i sl.), kao i podatak o ukupno realizovanim nabavkama, jer se isto vodi po organizacionim dijelovima Društva.

Uvidom u pojedinačne preglede nabavki i dokumentaciju određenih predmeta nabavki konstatovano je slijedeće:

➤ **Nabavke za potrebe realizacije ugovora**

Nabavku opreme, osnovnih sredstava i radova neophodnih za realizaciju ugovora provode organizacione jedinice Društva, koje su određene za nosioca posla. Obzirom da se rade poslovi vezano za velike elektro-energetske i infrastrukturne objekte, najčešće, sastavni dio ugovora sa investitorom su i liste dobavljača koji mogu podržati realizaciju takvog ugovora. Prema podacima za revidiranu godinu, nabavke za realizaciju tekućih ugovorenih poslova najvećim dijelom, vrše se na osnovu ugovora koji se realizuju više godina.

Inženjering za dalekovode je u 2016. godini realizovao ugovora sa dobavljačima u vrijednosti 12.809.581 KM. Izvršen je uvid kod realizacije ugovora:

- ugovor Projektovanje, proizvodnja, isporuka, montaža, ispitivanje i puštanje u rad 400 kV, 230 kV i 132 kV dalekovodnih linija u Etiopiji, za izvršene nabavke od SA RA Turska 3.004.282 KM, ZTT Kina 314.728 KM i Interenergo Njemačka 513.724 KM;
  - ugovor sa Crnogorskim Elektroprenosnim sistemom, za izvršene nabavke od ZTT Kina 1.233.106 KM;
  - ugovor sa Elektroprenos Banja Luka, za izvršene nabavke od Interenergo Njemačka 389.343 KM;
- koje su provedene u skladu sa Pravilnikom o postuku nabavke roba, usluga i izvođenju radova i procedurom nabavki.

➤ **Potrošni materijal**

Na osnovu više pojedinačnih ugovora zaključenih u 2012. godini, svake naredne godine zaključivani su Aneksi ugovora kojima se važnost ugovora produžava za 12 mjeseci, vršene su nabavke kancelarijskog, potrošnog i higijenskog materijala, tonera i sl. u ukupnoj vrijednosti 157.382 KM sa PDV-om. Najveći dio nabavki od 143.823 KM nabavljen je po ugovorima za isporuku kancelarijskog i higijenskog materijala od R&S Sarajevo 60.871 KM, nabavka tonera od Svjetlost SARS Sarajevo 53.052 KM i potrošni materijal za održavanje čistoće od Ripping Sarajevo 23.756 KM.

➤ **Ostale zajedničke nabavke**

Prema prezentiranom pregledu izvršenih ostalih zajedničkih nabavki opreme, goriva, isporuke prehrambenih artikala, usluge održavanja i servisiranja, i dr. izvršene su nabavke u vrijednosti 132.059 KM u čemu su najveće slijedeće nabavke:

- **nabavka računarske opreme** od DISTI Sarajevo u vrijednosti 20.732 KM po Okvirnom sporazumu o nabavci računarske opreme od 25.05.2015. godine a prema ponudi broj 356-a/15 od 05.05.2015. godine;

- **sukcesivna isporuka goriva** od HIFA-PETROL Sarajevo u vrijednosti od 20.399 KM po Okvirnom sporazumu od 15.01.2016. godine. Predmet ugovora sukcesivna isporuka goriva, te ostalog asortimana na benzinskim pumpama grupacije HIFA;
- **nabavka prehrambenih artikala** od TP Distributivni centar Sarajevo u vrijednosti od 13.406 KM po Okvirnom sporazumu o isporuci prehrambenih artikala od 26.01.2011. godine. Predmet ugovora je sukcesivna isporuka prehrambenih artikala, svake naredne godine zaključivani su Anexi ugovora kojima se važnost ugovora produžava za 12 mjeseci;
- **redovno održavanje liftova** od strane DVG ALM Company Sarajevo u vrijednosti od 13.993 KM. Ugovor zaključen 11.04.2013. godine, ukupna cijena mjesečnog iznosa 764 KM bez PDV-a;
- **sukcesivna isporuka građevinskog materijala** od PENNY PLUS Sarajevo u vrijednost izvršene nabavke u 2016. godini 2.285 KM, 24.05.2016. godine zaključen sporazumom za sukcesivnu isporuku građevinskog materijala na 12 mjeseci uz mogućnost produženja;
- **sukcesivna isporuka elektro materijala** od ENERGOREKORD Sarajevo, vrijednost izvršene nabavke u 2016. godini 6.791 KM, ugovor zaključen 13.05.2016. godine, količina materijala koji je predmet isporuke definisana je od strane prodavca u Planu elektromaterijala za 2016. godinu, a koja je sastavni dio ugovora.

Prema navedenom, tekuće nabavke računarske opreme, kancelarijskog i potrošnog materijala vrše po ugovorima koji su zaključeni sa odabranim dobavljačima prije više godina i važnost istih se produžava zaključivanjem aneksa bez obzira što su se uslovi ponude i cijene na tržištu značajno promijenili od perioda u kojem su ugovori zaključeni. Dato je obrazloženje da se zbog problema sa izmirivanjem obaveza, nabavke vrše od dobavljača sa kojima se ima dugogodišnja saradnja.

Preporuka:

- *Provjeriti aktuelne ugovore sa cjenovnog aspekta i slijedom toga ispitati mogućnost nabavki pod povoljnijim uslovima.*

8. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima Službe za poslove zastupanja na dan 31.12.2016. godine, protiv Društva su po raznim osnovama pokrenuta 63 sudska spora u ukupnoj vrijednosti 37.657.541 KM i to od strane 30 pravnih lica iz zemlje i inostranstva u vrijednosti 36.685.272 KM i 33 fizička lica u vrijednosti 972.269 KM. Društvo vrši procjene ishoda sudskih i ostalih sporova (vansudske nagodbe) i po istima evidentira rashode i potencijalne obaveze. Nadležne službe su procijenile da se po ovom osnovu u 2017. godini očekuje trošak od 15.987.702 KM u čemu je najveći po dugu prema SINOCHEM OIL London od 14.843.240 KM (8.001.094 USD + 530 £ sudskih troškova).

Na osnovu prezentirane dokumentacije značajniji sudski sporovi pokrenuti protiv Društva su:

SINOCHEM OIL London – dug 14.843.240 KM (8.001.094 USD + 530 £ sudskih troškova) za prodatu naftu tokom 1992. godine podružnici Društva u Hrvatskoj, po predmetu doneseno više rješenja trgovačkih sudova u Hrvatskoj. Kako po presudi Visokog trgovačkog suda u Hrvatskoj, nekretnine Društva mogu biti predmet oduzimanja ukoliko se obaveze ne izmire na vrijeme, uložene su žalbe na donesena rješenja o ovrhama nad nekretninama. U knjigovodstvenim evidencijama Društva obaveze su priznate, po ovom osnovu procijenjeni je trošak za 2017. godinu od 15.013.240 KM;

- **Jugobanka a.d. Beograd u stečaju** dug 10.251.092 KM, a odnosi se na dug 3.771.634 USD za kamate po kreditima koje je koristio Interenergo Njujork, Energoinvest – Energokomerc garant. Dugogodišnji postupak sa više pravnih aktivnosti, konačni tužbeni iznos je 6.918.518 USD (10.251.092 KM). U knjigovodstvenim evidencijama Društva obaveze su priznate, po ovom osnovu procijenjeno je da se spor gubi, u 2017. godini pokrenuti će se aktivnosti pregovora sa stečajnim upraviteljem o mirnom rješavanju spora – nagodbi do 1.000.000 USD (1.855.450 KM). Nakon ove procjene izvršeno smanjenje rezervisanja od 4.392.447 KM (šire pojašnjeno tačkom 6.2.4.1. Izvještaja);

- **Invest Import a.d. Beograd** tužba od 4.887.187 KM (2.771.145 USD) po osnovu zajedničkih poslova u Iraku. Prigovorena je nadležnost suda, postupak prekinut, Društvo ne bi trebalo imati troškova;

- **Invest Import a.d. Beograd** protivtužba za iznos od 2.646.088 KM (1.680.088 USD) po osnovu zajedničkih poslova u Iraku nakon tužbe Društva za naplatu duga po osnovu ugovorenog posla iz 1987.godine u Burmi. Uložena je žalba na presudu, po ovom osnovu procjenjen je trošak za 2018. godinu od 2.646.088 KM, bez kamata.

Društvo na dan 31.12.2016. godine vodi 40 sudskih postupaka u ukupnoj vrijednosti 19.021.546 KM i to: protiv 34 pravna lica sporovi u vrijednosti od 18.925.429 KM i protiv 6 fizičkih lica 96.117 KM. Najveći pokrenuti spor u vrijednosti 12.937.815 KM (6.615.000 EUR) je protiv DIRUS PROJEKT i LUKOIL iz Hrvatske, radi utvrđivanja ništavnosti ugovora, povrata u posjed nekretnina i isplata neosnovano stečene koristi od upotrebe nekretnina (šire pojašnjeno tačkom 10. 2. Izvještaja).

9. OSTALI NALAZI

9.1 IZMJENA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Nadzorni odbor Društva na sjednici od 26.02.2016. godine nije usvojio Izvještaj o poslovanju i finansijske izvještaje Društva za 2015. godinu. Kako bi se ispoštovao zakonski rok predaje izvještaja Finansijsko-informatičkoj agenciji, predati su pripremljeni izvještaji koji su izrađeni u februaru 2016. godine. Na istoj sjednici dužnosti je razriješena dotadašnja Uprava i imenovana nova. Nova Uprava je zauzela stav da je potrebno izvršiti određene korekcije u finansijskim izvještajima za 2015. godinu, po ranije dobivenim preporukama nezavisne revizije.

Korekcija finansijskih izvještaja za 2015. godinu podrazumijevala je primjenu MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške i prepravljjanje početnog stanja imovine, obaveza i kapitala za najranije prezentirano razdoblje.

Na osnovu zapisnika i izvršene procjene komisije o vrijednosti potraživanja po osnovu prodaje na kredit u inostranstvu do 31.03.1992. godine, korekcijom greške godišnjeg obračuna za 2014. godinu na teret kapitala Društva izvršene su ispravke potraživanja u ukupnom iznosu od 49.990.592 KM (Zambija 36.745.419 KM, Sirija 12.771.144 KM i Burma 474.029 KM, te pripadajuće kursne razlike). Po procjeni vrijednosti ulaganja u kapitalom povezana društva, na teret kapitala ispravljeno je 939.069 KM.

Na osnovu izvršene ponovljene procjena troškova dovršenja po ugovoru EL Millia Alžir, utvrđeno je da su troškovi dovršenja ugovora za 14.550.858 KM, veći od preostalih prihoda po ugovoru, a procjenjeni troškovi do dovršetka ugovora iznose 7.000.000 KM. Korekcijom greške godišnjeg obračuna za 2015. godinu po ovom osnovu evidentirano je 21.550.858 KM odloženog prihoda, a storniran je ranije iskazan prihod perioda u istom iznosu. Korekcijom finansijskih izvještaja za 2015. godinu izvršeno je i knjigovodstveno evidentiranje prodaje imovine u Hrvatskoj (šire pojašnjeno tačkom 9.2. Izvještaja).

Nakon provedenih korekcija finansijskih izvještaja, za 2014. godinu iskazan je gubitak od 6.600.909 KM (prije korekcije iskazana dobit 147.127 KM), a za 2015. godinu iskazan je gubitak od 26.494.643 KM (prije korekcije iskazana dobit 1.483.299 KM).

Korekcije finansijskih izvještaja za 2014. i 2015. godinu, imale su za posljedicu smanjene kapitala Društva u ukupnom iznosu od 84.025.213 KM.

Izmjenjene finansijske izvještaje usvojio je Nadzorni odbor Olukama NO-28/16 i 17 od 03.06.2016. godine, a Skupština Društva Odlukama S-176 i 178/16 od 30.06.2016. godine.

9.2 PRODAJA NEKRETNINA DRUŠTVA U HRVATSKOJ

Između Društva i DIRUS PROJEKT d.o.o. Zagreb, Republika Hrvatska, dana 06.02.2015. godine zaključen je Ugovor o kupoprodaji br. 02-19-1052-11/14, a nakon prethodnog odobrenje Nadzornog odbora, Vlade FBiH i javnog poziva objavljenog od stane Agencije za privatizaciju u F BiH. Predmet kupoprodaje su nekretnine u Hrvatskoj: jedna poslovna zgrada u Zagrebu, terminal naftnih derivata u Zagrebu i 15 benzinskih pumpi na različitim lokacijama u Hrvatskoj. Ugovorena kupoprodajna cijena za navedene nekretnine je 12.937.815 KM (6.615.000 EUR).

Kupac **nije platio ugovorenu kupoprodajnu cijenu** niti nakon više održanih sastanaka i parafiranog Anexa 1. i dogovora o načinu izmirenja obaveza, pa je Društvo aktom KD/EČ-I-243/16 od 12.02.2016. godine

obavijestilo kupca da nije u mogućnosti održavati ugovor na snazi, da smatra da je Ugovor raskinut po sili Zakona o obligacionim odnosima (član 360.) i zatražilo predaju (povrat) u posjed predmetnih nekretnina. Društvo je 20.04.2016. godine aktom KD/BH-I-243/16 obavijestilo kupca da raskida ranije zaključeni Sporazum o realizaciji Ugovora i date saglasnosti za izmirenje određenih obaveza u ime Društva (plaćanje obaveza Energoinvest –Hrvatska i advokata), obzirom da kupac nije izvršio niti jednu obavezu koja je bila predviđena. Kao je bilo očigledno da kupac nema namjeru da plati kupoprodajnu cijenu, niti vrati nekretnine od kojih ostvaruje prihode jer je u međuvremenu uveo LUKOIL u posjed dvije benzinske pumpe, kod Tgovačkog suda u Zagrebu je 21.12.2016. godine podnesena tužba protiv DIRUS PROJEKT d.o.o. Zagreb i LUKOIL radi utvrđivanja ništavnosti ugovora o kupoprodaji, predaje u posjed predmetnih nekretnina i isplate naknade iz ostvarene koristi.

Ugovor o kupoprodaji je knjigovodstveno evidentiran u junu 2016. godine, kada je nova Uprava temeljem odluka Nadzornog odbora vršila izmjenu finansijskih izvještaja za 2014. i 2015. godinu. Na osnovu prednjeg je u poslovnim evidencijama Društva za 2015. godinu, izvršeno knjigovodstveno evidentiranje prodaje imovine u neto knjigovodstvenoj vrijednosti od 5.269.325 KM, evidentirani su dobiti od prodaje nekretnina od 7.668.490 KM i potraživanje od kupca DIRUS PROJEKT d.o.o. Zagreb od 12.937.815 KM. Kako je već tada proteklo više od 365 dana od roka u kojem je kupac trebao izvršiti obavezu plaćanja, evidentirana je ispravka vrijednosti potraživanja, odnosno rashod od otpisa nenaplativih potraživanja u inostranstvu od 12.937.815 KM. Nakon podnesene tužbe protiv kupca, Društvo je vanbilansno evidentiralo prava nad zemljištima, građevinama i opremom u neto knjigovodstvenoj vrijednosti imovine, koja je predmet kupoprodajnog ugovora od 5.728.206 KM (u odnosu na izvršeno knjigovodstveno evidentiranje prodaje imovine od 5.269.325 KM, razlika od 458.881 KM se odnosi na revalorizaciona usklađenja).

10. KOMENTAR

U ostavljenom roku „Energoinvest“ d.d. Sarajevo očitovao se dopisom broj DZG/ZB-I/1857/17 od 27.09.2017. godine na nacrt Izvještaja o finansijskoj reviziji „Energoinvest“ d.d. Sarajevo za 2016. godinu. U dostavljenom očitovanju se navodi da nema komentara na predmetni Nacrt, tako da isti predstavlja konačni Izvještaj o finansijskoj reviziji „Energoinvest“ d.d. Sarajevo za 2016. godinu.

Rukovodilac Sektora za javna preduzeća:

Mira Pažin, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Mujesira Cocalic, dipl.oec. - vođa tima

Nina Šunjić, dipl.oec. - član tima

IV. PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2016. godine			
Naziv pravne osobe: ENERGOINVEST d.d. SARAJEVO			KM
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	128.626.015	226.092.899
1	Prihodi od prodaje robe	101.751.349	164.464.227
2	Prihodi od prodaje učinaka	23.818.125	56.641.046
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		
4	Ostali poslovni prihodi	3.056.541	2.987.626
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	132.284.512	243.247.619
1	Nabavna vrijednost prodane robe	85.932.463	157.845.729
2	Materijalni troškovi	1.499.251	2.581.784
3	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	15.393.777	20.973.346
4	Troškovi proizvodnih usluga	21.094.844	48.656.190
5	Amortizacija	1.919.667	2.111.702
6	Troškovi rezervisanja	121.129	711.381
7	Nematerijalni troškovi	6.323.381	10.367.487
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)		
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	3.658.497	17.154.720
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	4.970.258	8.648.105
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica		
2	Prihodi od kamata	958.795	1.028.801
3	Pozitivne kursne razlike	4.011.331	7.590.076
4	Prihodi od efekata valutne klauzule		
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja		
6	Ostali finansijski prihodi	132	29.228
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	5.884.154	9.662.068
1	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima		
2	Rashodi kamata	2.067.406	2.621.739
3	Negativne kursne razlike	3.773.366	6.814.207
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule		
5	Ostali finansijski rashodi	43.382	226.122
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)		
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	913.896	1.013.963
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0		
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0	4.572.393	18.168.683
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	10.276.823	12.097.627
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	1.169.706	7.719.855
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina		
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava		
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		1.140.201
5	Dobici od prodaje materijala		
6	Viškovi	62	70
7	Naplaćena otpisana potraživanja	382.783	384.093
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	33.034	25.059
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	8.691.238	2.828.349
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	4.456.065	19.908.234
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava		8.308
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investionih nekretnina		
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava		
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	1.034.627	507.391
5	Gubici od prodaje materijala		
6	Manjkovi		
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika		
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	485.386	13.554.729
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	2.936.052	5.837.716

XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	5.820.758	
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)		7.810.607
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
2*	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	720.540	470.198
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
4*	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
5*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnijih grešaka iz ranijih perioda		
6*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznčajnijih grešaka iz ranijih perioda		
	UKUPNI PRIHODI PERIODA (I+IV+IX+1*+3*+5*)		
	UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+X+2*+4*+6*)		
	DOBIT ILI GUBITAK - NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	163.172	
XIV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza		26.494.643
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1	Porezni rashodi perioda		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja	163.172	
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja		26.494.643
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XVII	Neto dobit perioda	163.172	
XVIII	Neto gubitak perioda		26.494.643
	DOBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU	2.957.835	
	GUBITCI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU		1.296.229
B)	OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda	3.121.007	
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda		27.790.872

Nadzorni odbor odobrio je finansijske izvještaje 24.02.2017. godine, a Skupština Društva iste je usvojila 30.06.2017. godine.

Direktor: Bisera Hadžialjević

Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine					
Naziv pravne osobe: ENERGOINVEST d.d. SARAJEVO					KM
Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/	
	Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)		
1	2	3	4	5	5
AKTIVA					
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)					
		322.134.459	122.091.815	200.042.644	210.589.218
1	Nematerijalna sredstva	542.686	483.386	59.300	92.450
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	91.060.433	36.102.560	54.957.873	56.776.971
3	Investicione nekretnine	70.706.525	9.490.090	61.114.435	62.567.671
4	Biološka sredstva				
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	186.772		186.772	186.772
6	Dugoročni finansijski plasmani	54.845.478	9.565.337	45.280.141	44.282.060
7	Druga dugoročna potraživanja	102.894.637	66.450.442	36.444.195	45.011.983
8	Dugoročna razgraničenja	1.999.928		1.999.928	1.671.311
B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA					
C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)					
		57.798.728	20.478.852	37.319.876	58.807.061
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	8.790.105	1.703.794	7.086.311	6.795.264
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	49.008.623	18.775.058	30.233.565	52.011.797
D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA					
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA					
I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)					
		379.933.187	142.570.667	237.362.520	269.396.279
II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva					
		123.068.131		123.068.131	147.566.278
UKUPNO AKTIVA (I+II)					
		503.001.318	142.570.667	360.430.651	416.962.557
PASIVA					
A) KAPITAL (1 do 10)					
				86.117.518	83.009.878
1	Osnovni kapital			220.721.025	220.721.025
2	Upisani neuplaćeni kapital				
3	Emisiona premija				
4	Rezerve			9.441.598	9.441.598
5	Revalorizacione rezerve			44.371.629	45.262.091
6	Nerealizovani dobiti			7.503.812	4.545.977
7	Nerealizovani gubici			8.423.888	8.423.888
8	Neraspoređena dobit			1.040.268	877.096
9	Gubitak do visine kapitala			188.536.926	189.414.021
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli				
B) DUGOROČNA REZERVISANJA					
				4.903.466	7.684.798
C) DUGOROČNE OBAVEZE					
				21.763.751	19.448.123
D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE					
E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)					
				92.476.801	107.998.956
1	Kratkoročne finansijske obaveze			36.070.099	39.549.942
2	Obaveze iz poslovanja			49.207.656	61.523.380
3	Obaveze iz specifičnih poslova				
4	Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih			2.571.271	3.293.080
5	Druge obaveze			2.875.280	2.317.206
6	Obaveze za PDV			126.068	26.975
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine			1.626.427	1.288.373
8	Obaveze za porez na dobit				
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA					
				32.100.984	51.254.524
G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE					
I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)					
				237.362.520	269.396.279
II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva					
				123.068.131	147.566.278
UKUPNO PASIVA (I+II)					
				360.430.651	416.962.557

Nadzorni odbor odobrio je finansijske izvještaje 24.02.2017. godine, a Skupština Društva iste je usvojila 30.06.2017. godine.

Direktor: Bisera Hadžialjević

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2016. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravne osobe: ENERGOINVEST d.d. SARAJEVO				KM
	O p i s	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		163.172	(26.494.643)
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+		
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)		
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	1.919.667	2.111.702
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	(1.169.706)	(7.711.457)
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)		
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)		
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)		
9	Ukupno (2 do 8)		749.961	(5.599.755)
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	(291.047)	7.038.680
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	15.972.071	36.041.255
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	247.183	48.542
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	3.186.236	5.301.226
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	(9.562.635)	(31.487.325)
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	(3.643.892)	(31.903.471)
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(19.153.540)	37.798.807
17	Ukupno (10 do 16)		(13.245.624)	22.837.714
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)		(12.332.491)	(9.256.684)
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		1.453.377	32.753
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+		
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela			
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	1.453.377	32.753
23	Prilivi iz osnova kamata	+		
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+		
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+		
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		56.759	619.586
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-		
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-		
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	56.759	390.821
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-		228.765
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		1.396.618	
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)			58.586.833
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		27.078.472	40.760.464
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+		
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	2.852.954	3.540.000
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	15.544.391	10.661.711
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	8.681.127	26.558.753
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		18.515.341	33.200.338
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-		
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-		11.671.211
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	18.515.341	18.440.574
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-		169.032
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-		
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-		2.919.521
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		8.563.131	7.560.126
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)			
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		9.959.749	7.560.126
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		12.332.491	9.843.517
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)			
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		2.372.742	2.283.391

51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		3.790.886	6.074.277
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+		
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-		
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		1.418.144	3.790.886

Nadzorni odbor odobrio je finansijske izvještaje 24.02.2017. godine, a Skupština Društva iste je usvojila 30.06.2017. godine.

Direktor: Bisera Hadžialjević

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2016. godine

Naziv pravne osobe: ENERGOINVEST d.d. SARAJEVO

KM

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit / gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5+6 ±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31.12.2014. god.	220.721.025	47.253.762		6.859.916	(162.919.379)	111.915.324		111.915.324
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama								
3. Efekti ispravki grešaka								
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2014., odnosno 01.01.2015. god. (1 ± 2 ± 3)	220.721.025	47.253.762		6.859.916	(162.919.379)	111.915.324		111.915.324
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava		(1.532.791)				(1.532.791)		(1.532.791)
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju				(1.296.229)		(1.296.229)		(1.296.229)
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijski izvještaja u drugu valutu prezentacije								
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha					(26.494.643)	(26.494.643)		(26.494.643)
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital		(458.880)			877.097	418.217		418.217
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka								
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala								
12. Stanje na dan 31.12.2015.godine, odnosno 01.01.2016. godine	220.721.025	45.262.091		5.563.687	(188.536.925)	83.009.878		83.009.878

(4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)								
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama								
14. Efekti ispravki grešaka								
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2015.,odnosno, 01.01.2016.god. (12 ± 13 ± 14)	220.721.025	45.262.091		5.563.687	(188.536.925)	83.009.878		83.009.878
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva		(890.462)		2.957.835		2.067.373		2.067.373
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju								
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije								
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha					163.172	163.172		163.172
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu								
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka								
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala								
23. Stanje na dan 31.12.2016. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	220.721.025	44.371.629		8.521.522	(187.496.658)	86.117.518		86.117.518

Nadzorni odbor odobrio je finansijske izvještaje 24.02.2017. godine, a Skupština Društva iste je usvojila 30.06.2017. godine.

Direktor: Bisera Hadžialjević

